NOVOBYDŽOVSKÝ
ZPRAVODAJ

ROČNÍK XLVIII.
ČÍSLO 1
LEDEN 2021
15 KČ

SRDCE a MODRÁ HVĚZDA ŽIVOTA
Symboly, kterými Bydžováci vyjádřili svoje poděkování zdravotníkům za jejich práci

foto Václav Jandourek

Výstavba **přechodů pro chodce** v ul. Revoluční třída dokončena

Po nedávném dokončení stavby kompletní rekonstrukce ulice F. Palackého Město Nový Bydžov, pomocí zhotovitele stavby MATEX HK s. r. o., dokončilo výstavbu dvou přechodů pro chodce přes silnici II/327, v ul. Revoluční třída. První přechod se nachází před budovou sokolovny a druhý na úrovni nově vybudované zástavby, ul. Na Pile. Odbor investic a rozvoje připravoval tento projekt od roku 2018. Následně byla podána žádost o dotaci na Státní fond dopravní infrastruktury, která byla schválena v roce 2020, kdy byla městu poskytnuta částka 1 523 828 Kč, což odpovídalo 85 % celkových uznatelných nákladů. Předmětem stavby byly dva oboustranně nasvětlené přechody pomocí LED svítidel, svislé a vodorovné dopravní značení, včetně prvků pro nevidomé a slabozraké. Byly provedeny protlaky a překop přes silnici II/327 pro přípojky nových uličních vpustí a umístěny rezervní chráničky s kabelovými komorami pro rozšíření městského kamerového dohledového systému. Předpokládané projektované náklady byly stanoveny projektem ve výši 2 249 540 Kč bez DPH. Odboru investic a rozvoje města NB se podařilo dílo vysoutěžit za 2 075 764 Kč bez DPH. Výstavba probíhala za ztížených podmínek měsíc a půl, bez vyloučení silničního provozu.

Jsme přesvědčeni, že se touto stavbou na jednom z hlavních tahů městem zvýšila bezpečnost provozu, zejména chodců.

Výsadby zeleně v našem městě a jeho okolí

Odbor investic a rozvoje dokončuje spolu s dodavatelem díla OK ZAHRADY s. r. o. projekt sadových úprav parku U Svaté Trojice a Duhového parku. Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu Životní prostředí, a to přidělenou částkou ve výši 1 423 351,75 Kč, což přestavuje 60 % uznatelných nákladů této akce.

Předmětem sadových úprav parku U Svaté Trojice bylo ošetření stávající zeleně, asanace keřových skupin, dosadba stromů a keřů, obnova trávníkových ploch, úprava mlatových cest, dodláždění ploch a obnova mobiliáře. Předmětem sadových úprav Duhového parku (lokalita za domem s pečovatelskou službou DUHA, o. p. s., ul. Julia Fučíka) bylo odstranění stávajících dřevin, vybudování nové sítě mlatových cest, nová výsadba, založení parkového trávníku a umístění mobiliáře.

Město NB pokračuje s následnou péčí izolační zeleně v průmyslové zóně Zábědov. Dále odbor investic a rozvoje podal žádost o dotaci do Národního programu životního prostředí, na výsadbu 35 nových stromů v intravilánu města (ul. Vrchlického, U Jatek, Na Pile a U Plovárny). Technické služby města NB provedly ve městě i v jeho okolních částech náhradní a nové výsadby, např. dosadbu sadu ovocnými stromy ve Vysočanech, výsadbu břízek za hřbitovem v Chudonicích, výsadbu ovocných stromů od hřbitova k Zábědovu, sadové úpravy u víceúčelového hřiště v Zábědově, nebo nové zelené odpočinkové místo na rohu ul. Tř. Čsl. armády a ul. Jos. Jungmanna.

Za tým odboru investic a rozvoje
Ing. Leoš Mencl

Sadové úpravy Duhového parku

Přechod pro chodce přes silnici II/327 v ul. Revoluční třída

Sadové úpravy parku U Svaté Trojice

Výsadba břízek u hřbitova v Chudonicích

Přechod pro chodce přes silnici II/327 v ul. Revoluční třída

Výsadba stromů v Zábědově

Sadové úpravy u hřiště v Zábědově

Sadové úpravy parku U Svaté Trojice

Odpočinkové místo na rohu ul. Tř. Čsl. armády a ul. Jos. Jungmanna

Vážení čtenáři,

tak další rok je za námi. Rok poněkud zvláštní, jiný, dalo by se snad i říci o něco horší než ten předešlý. Končí a my si přejeme, aby ten příští byl zase tím standardním, obyčejným, klidným rokem, jaké jsme si zvykli prožívat a snad i užívat několik posledních desetiletí. Letos přišlo to, co se občas přiházívá – nás, „pány tvorstva“, najednou začal porážet nějaký malilinký, kulatý, nevyzpytatelný šmejd. Ve strachu před ním jsme si zakázali pospolitost, zavřeli školy, obchody, hospody, divadla… Ve strachu před ním jsme si nasadili roušky, v noci nechodili ven a vroucně si přáli, ať ten zmetek už konečně odtáhne! A to přání v nás stále rezonuje a strach přetrvává. Neumím vás, samozřejmě, těch obav zbavit, ale snad se mně povede – prostřednictvím našeho zpravodaje – vás trochu potěšit a rozptýlit. Čím toho chci docílit? Tak kupříkladu zprávou o nových přechodech pro chodce a výsadbě zeleně v našem městě, články dvou panů farářů o roku 2020, příspěvkem jisté paní doktorky o naší nemocnici či rozhovorem s jedním panem kurátorem nejen o Galerii U sv. Jakuba. V tomhle čísle naleznete i výzvu podnikatelům, bytovým domům – Zapojte se do MESOH! Můžete si přečíst i další díl seriálu O protivenstvích církve bydžovské, nebo toho o stavebních proměnách koželužny. A výlety novobydžovských Sokolek se nesly ve znamení zvířátek...

A nakonec, jako vždy, ještě přidám pár citátů; o čem jiném – na konci roku – než o budoucnosti: „Nejpodivuhodnější na budoucnosti je představa, že naši dobu budou nazývat staré zlaté časy.“ (Ernest Hemingway), „Nikdy nemám strach z budoucnosti. Beztak brzy přijde.“ (Albert Einstein), „Minulost je moudrost. Současnost je láska. Budoucnost jsou možnosti.“ (Ralph Smart), „Budoucnost je něco, kam se každý z nás dostane rychlostí 60 minut za hodinu, a to bez rozdílu, kdo to je a co udělá.“ (Clive Staples Lewis), „Budoucnost má mnoho přívlastků. Slabým je nedosažitelná, bojácným neznámá. Pro statečné je nadějná.“ (Victor Hugo), „Nikdy nedovol, aby strach rozhodoval o tvé budoucnosti.“ (Jan Tříska).

Milí čtenáři, přeji vám, aby strach nikdy nerozhodoval o vaší budoucnosti. Jo – a taky klidný a normální rok 2021!

Honza Skalický

Opět je tu konec roku a opět čas bilancování

Tentokrát je to však bilancování úplně jiné. Letošní rok nás celosvětově ochromil pandemií Covid. Většina z nás si před silvestrovskou půlnocí řekne: „Byl to divný rok…“ Ale většinou si u toho také uvědomíme hodnotu zdraví, hodnotu rodiny. A pokud na nás tuto pohromu seslala matka příroda, je možná právě toto uvědomění, co máme mít na horních příčkách žebříčku hodnot. Poslední dvě generace lidstva totiž zplundrovaly planetu tak, jak to nedokázaly všechny generace předcházející. V každém případě bych chtěl při vánočním rozjímání poděkovat všem, kdo nehledí na sebe a slouží ostatním. Ať už to jsou lékaři, sestry a ostatní zdravotní personál, pracovníci pečovatelských sociálních služeb a další pracovníci a lidé, kteří se zapojují do krizového řízení. Pevně věřím a doufám, že příští rok už bude lepší! Následky si ale poneseme ještě několik let.

Celosvětové ochromení ekonomiky a přinejmenším zvláštní a rozhazovačná rozhodnutí naší vlády budou mít tristní dopad na finance měst a obcí. Bude nutné minimalizovat výdaje na provoz všech městských zařízení, nebude na investování. Naše město si dosud vedlo po stránce finanční velice dobře. Většinu investičních akcí máme podpořenou dotacemi, ukazatel dluhové služby minimální a máme i určité rozpočtové rezervy. Proto také věřím, že se mi podaří volebním slibům i přes covidovou situaci dostát. Letos jsme se vrhli do největší akce za cca 100 mil. Kč – likvidace ekologické zátěže po bývalém Kovoplastu, která je téměř krytá z dotací a potrvá ještě další dva roky. V letošním roce se podařilo zrekonstruovat předposlední ulici „velkého čtverce“, ulici F. Palackého, poslední Husova je připravena na rok 2021. Krom toho se daří mnoho dalších drobnějších akcí. Bilance poloviny volebního období je tedy i přes covid dobrá.

Letošní zlom roku si tedy užijme bez společného veselí, v kruhu rodinném a s nejbližšími přáteli. Vyrazme raději do přírody. Tradiční Silvestrovský ohňostroj na náměstí a společný přípitek je tentokrát vynechán. Do roku nadcházejícího vám přeji hodně zdraví a štěstí; věřím, že v příštím roce se už opět sejdeme na sportovních či kulturních akcích.

Ing. Pavel Louda
starosta

Poděkování

Věž kostela Sv. Vavřince, dominanta našeho města, se rozzářila do adventního času výjimečného a pro mnohé obyvatele těžkého roku 2020.

Město červeným srdcem a modrou hvězdou života symbolicky děkuje všem, kdo tzv. v první linii pomáhali a pomáhají v boji s koronavirem. Jsou to zejména zdravotníci, lékaři, sestry a pečovatelky v sociálních službách, kteří bez ohledu na rizika pečují o ty z nás, kteří to nejvíce potřebují.

Vedení města

Tradiční akce Mikuláš na rynku se letos děti nedočkaly. Mikuláš jim alespoň, prostřednictvím Naší televize, poslal milý videopozdrav.

Výzva podnikatelům, bytovým domům – Zapojte se do MESOH!

Motivační a evidenční systém odpadového hospodářství neboli MESOH funguje velice dobře u obyvatel, kteří žijí v rodinných domech. U bytových domů je situace složitější, protože výsledný efekt závisí na koordinaci více domácností, ale i zde nalezneme subjekty-domy, které pracují excelentně a jejich nájemníci se dokázali dohodnout a poctivě a hlavně čistě třídí, vč. bioodpadu. Technické služby ve spolupráci s městem připravují koncept jakéhosi jednotného hnízda pro bytové domy – vizuálně standardizovaný a upravený oplocený prostor s kontejnery, kam budou občané bytových domů třídit odpad. Systém bude nabídnut i domům v soukromém vlastnictví s motivační složkou vzhledem k poplatku.

Jakýmsi vedlejším efektem dnešní covidové doby je, že si lidé nechávají spoustu zboží posílat poštou. Obaly se potom hromadí u veřejně přístupných sběrných míst. Určitě by pomohlo krabice rozložit a případně svázat. Stává se, že nějaký chytrák vhodí objemnou krabici z lepenky do kontejneru a ten je pak okamžitě plný. Ostatní musí odpad odkládat kolem. Snažíme se stanoviště monitorovat prostřednictvím fotopastí. První výsledky se již dostavily. Výtečníci, kteří zde odkládají věci, které sem nepatří, je musí pod dozorem strážníka odklidit a hrozí samozřejmě i pokuta.

Jelikož se nám podařilo takto nachytat i zdejší drobné živnostníky, přicházíme s možností zapojit podnikatele do systému MESOH. Mezi podnikatelem a „normálním" občanem je z pohledu legislativy zásadní rozdíl – ze zákona o odpadech vyplývá, že jako původce odpadů je podnikatel

povinen zajistit, aby s veškerými odpady, které vyprodukuje při své podnikatelské činnosti, tedy i sebemenšími (např. i s obaly od svačin, použitými obálkami apod.), bylo nakládáno dle zákona o odpadech. Je tedy povinen odpady shromažďovat utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií. Své odpady smí odevzdávat jen osobám oprávněným k nakládání s nimi a kdykoliv při kontrole oprávněnými orgány musí prokázat, jakým způsobem se svými odpady naložil. Navíc dle § 16 odst. 3 zák. o odpadech je povinen s nebezpečnými odpady nakládat pouze se souhlasem příslušného orgánu státní správy (Odbor životního prostředí).

Dle § 39 odst. 1 zákona o odpadech jsou původci povinni vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi. V případě, že produkují nebo nakládají s více než 100 kg nebezpečných odpadů za kalendářní rok nebo s více než 100 t ostatních odpadů za kalendářní rok, jsou původci povinni podat elektronicky hlášení o druzích, množství odpadů a způsobech nakládání s nimi do 15. února násled. roku. Pokud by podnikatel své povinnosti neplnil, může mu zdejší úřad uložit pokutu až 300 000 Kč a ČIŽP až 1 000 000 Kč.

Podnikatel může uzavřít smlouvu k odvozu odpadů s různými subjekty. Technické služby města jako jeden z možných subjektů nyní nově aktualizovaly ceník služeb pro podnikatele, který je více než příznivý, aby zajistil potřebnou motivaci se do systému zapojit.

- nejlevnější svoz separovaného odpadu v okolí, z původních 2 930 Kč/rok nově 1 600 Kč/rok
- bezplatné zapůjčení nádob na komunální a separovaný odpad
- možnost určit si vlastní frekvenci vývozu separovaného odpadu 1x týden, 1x14 dní aj.
- možnost roční, pololetní či čtvrtletní fakturace odpadů založené podle počtu načtení kódu na popelnici/kontejneru
- zapojení firem do systému MESOH s možností kontrolovat si historii svozů zapůjčených nádob
- možnost využití pytlového svozu pro podnikatele
- fakturace na základě odevzdaných pytlů ke svozu
- možnost využití sběrného dvora pro podnikatele po předložení kopie uzavřené smlouvy o svozu separovaného odpadu
- evidence odpadů na sběrném dvoře pro roční hlášení ISPOP

V případě zájmu bližší informace poskytne Tomáš Aubus, tel. 495 703 970, e-mail aubus@novybydzov.cz.

Ing. Martin Kořínek, místostarosta
Tereza Klozová, DiS.

Jak nakládat s odpady

Z důvodu přeplnění a s tím souvisejícím znečištěním sběrných stanovišť žádáme občany města a jeho přilehlých částí, aby krabice a kartonové obaly před vhozením do kontejneru řádně sešlapávali a skládali, textil odkládali do kontejnerů v zavázaných igelitových pytlích a především ne znečištěný, zapáchající či mokrý. V případě, že jsou kontejnery naplněny, aby věci nenechávali položené vedle. V tomto případě lze využít jiné sběrné místo nebo tyto věci bezplatně odvézt do sběrného dvora.
Upozorňujeme též, že objemný odpad na sběrná stanoviště nepatří, ten se odevzdává do sběrného dvora.
Pro zajištění většího pořádku a omezení vynakládání finančních prostředků za úklid veřejných prostranství upozorňujeme občany:
Na stanovištích s tříděným odpadem není možné ukládat komunální a objemný odpad (za porušení se vystavují uložení pokuty).
Na stanovištích jsou nainstalovány fotopasti, které umožňují identifikaci osob, které dělají nepořádek.

Tereza Klozová, DiS.
Odbor výstavby a životního prostředí

O čem jednala **RADA MĚSTA** 18. 11. a 7. 12.

RM po projednání schválila mj.:

- uzavření nájemní smlouvy mezi městem a Centrem sociální pomoci a služeb, o. p. s. na pronájem kancelář č. dv. B318 v objektu čp. 14, ul. Al. Gallata, za účelem služby pro veřejnost primárně určené ohroženým rodinám s dětmi, od 19. 11. 2020 na dobu neurčitou, s ročním nájemným ve výši 12 Kč
- uzavření nájemní smlouvy mezi městem a Hanou Polákovou o pronájmu nebytových prostor v objektu čp. 3, Třída Čsl. armády, za účelem provozování prodejny s čaji, kořením a bylinkami na dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022 s ročním nájemným 30 000 Kč + zálohy na služby
- uzavření nájemní smlouvy mezi městem a Martinem Rejchlíkem o pronájmu nebytových prostor v objektu čp. 503, ul. Revoluční třída a části pozemku stp. č. 15, za účelem provozování restaurace a bistra s výdejním okénkem, na dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022 s měsíčním nájemným ve výši 10 000 Kč + zálohy na služby
- uzavření smlouvy o nájmu frankovacího stroje mezi městem (nájemce) a EVROFIN FS s. r. o. (pronajímatel)
- uzavření smlouvy o výpůjčce kompletního mobilního dětského dopravního hřiště mezi městem (půjčitel) a Společnou CIDLINOU, z. s., za účelem umožnění zajištění dopravní výchovy – seznamování se s pravidly silničního provozu a způsobem bezpečného chování v rámci dopravního provozu, zajišťování vzdělávacích a sportovních aktivit v rámci práce s dětmi a mládeží – pro region Novobydžovska a Chlumecka, na dobu určitou do 31. 12. 2025
- uzavření Dodatku č. 7 k pachtovní smlouvě uzavřené dne 11. 10. 2016 mezi městem a ZEM, a. s. Lužec n. C., kterým se ukončuje pacht pozemku parc. č. 320/1 o výměře 5 700 m^2 v kat. území Zábědov k 31. 10. 2020
- záměr výkupu pozemku parc. č. 207/3 o výměře 504 m^2, trvalý travní porost, v kat. území Vysočany, z vlastnictví ČR – Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových do vlastnictví města
- uzavření servisní smlouvy mezi městem a Team Library s. r. o. Praha o poskytování knihovního systému KOHA a katalogu VUFIND
- podání žádosti o dotaci z Ministerstva zemědělství z programu Podpora opatření na rybnících a malých vodních nádržích ve vlastnictví obcí – 2. etapa na realizaci projektu: Oprava vodní nádrže Skochovice, p. č. 223/2
- podání žádosti o dotaci z Národního programu životního prostředí na projekt výsadby stromů v intravilánu města
- zadávací dokumentaci a zadávací podmínky nadlimitního otevřeného řízení na výběr dodavatele projektové dokumentace: Architektonická studie a PD – Domov pro seniory NB; hodnocení nabídek podle poměru nejnižší nabídkové ceny v Kč bez DPH a kvality (výše nabídkové ceny – dílčí váha 70 % a počet referenčních zakázek – dílčí váha 30 %) a jmenovala členy a náhradníky hodnotící komise
- příspěvek 4 000 Kč do veřejné sbírky vyhlášené spolkem Na podporu aktivit v NB, za účelem nakoupení kostýmů zdravotního klauna a nakoupení hraček pro děti hospitalizované ve zdravotnických zařízeních, pro činnost organizace Zdravotní klaun o. p. s., Praha
- finanční dar ve výši 8 000 Kč pro Gymnázium, Střední odbornou školu a Vyšší odbornou školu NB na projekt Den středních škol v Novém Bydžově, dne 12. 12. 2020
- finanční dar pro rok 2020 pro místní spolek NB Českomoravského svazu chovatelů poštovních holubů, ve výši 13 000 Kč, na spolkovou činnost – nákup napáječek
- poskytnutí peněžitých darů pro Ladislava Drahokoupila ve výši 6 000 Kč a Zdeňka Drahokoupila ve výši 4 000 Kč, jako ocenění jejich dlouholeté spolupráce s NZ a za přípravu kalendáře města NB na rok 2021
- odměny ředitelům příspěvkových organizací a vedoucím organizačních složek zřizovaných městem
- úpravu rozpočtu města č. 8/2020
- žádost o prodloužení termínu vyúčtování dotace poskytnuté na základě veřejnoprávních smluv nejpozději do 30. 4. 2021, s možností čerpat poskytnuté prostředky také v roce 2021.

RM po projednání rozhodla:

- o přijímání žádostí o prominutí nájemného z nebytových prostor ve vlastnictví města, jejichž provozovna je uzavřena po dobu trvání nouzového stavu a krizovými opatřeními proti šíření koronaviru – 2. vlna
- Dodatek č. 2 ke Smlouvě č. 34/2018 o zavedení, provozování a koordinaci Motivačního a evidenčního systému pro odpadové hospodářství MESOH mezi městem NB a firmou ISNO IT s. r. o., Uherčice a Změnu pravidel k systému MESOH ve městě.

RM po projednání souhlasila:

- se záborem veřejného prostranství (část Masarykova náměstí) pro provozování trhů v roce 2021, pokud bude v souladu s aktuálními hygienickými předpisy. Trhy se budou konat vždy v pátek 26. 3., 15. 4., 14. 5., 25. 6., 16. 7., 27. 8., 24. 9., 22. 10., 26. 11. a 17. 12. 2021
- se zdůvodněním žádosti o bezúplatný převod části areálu bývalého podniku SUS (naproti budově TJ Sokol, ul. Revoluční třída) z vlastnictví KHK do vlastnictví města. Návrh na využití: odstranění havarijního stavu budovy v centru města, a to do 5 let od nabytí do majetku města, vybudování parkoviště pro sportovní a kulturní zařízení nacházející se v blízkosti areálu, využití na veřejnou zeleň a občanskou vybavenost.

RM po projednání vzala na vědomí:

- výsledek veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce a rozhodnutí o přidělení zakázky uchazeči s nejnižší nabídkovou cenou 665 380,73 Kč vč. DPH a podpis smlouvy o dílo s vítězným uchazečem
- výsledek veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce Stavební úpravy přízemí objektu č. p. 83, ul. Karla IV. NB, rozhodnutí o přidělení veřejné zakázky a schválila podpis smlouvy s vítězným uchazečem s nejnižší nabídkovou cenou 1 219 801 Kč vč. DPH
- výsledek veřejné zakázky malého rozsahu na Komunální nosič nářadí vč. sekačky, rozhodnutí o výběru dodavatele, pořízení tohoto investičního majetku v hodnotě 1 929 950 Kč vč. DPH pro Technické služby NB a schválila podpis kupní smlouvy s dodavatelem
- ocenění města NB v soutěži Ministerstva vnitra ČR Přívětivý úřad 2020 – 3. místo v KHK
- nabídku služeb pro podnikatelské subjekty poskytovaných Technickými službami NB v oblasti nakládání s odpady a ceník služeb nakládání s odpady pro podnikatelské subjekty
- zprávu o výsledku veřejnosprávních kontrol v příspěvkových organizacích města – ZŠ V. Kl. Klicpery NB, DDM NB (bez závad v obou organizacích)
- navrženou cenu vodného a stočného pro rok 2021 – navýšení ceny služeb za dodávku pitné vody a odkanalizování o 4,2 % na 101,38 Kč/m3 vč. DPH

Rada města po projednání:

- zrušila konání akce Silvestrovský ohňostroj na přelomu roku 2020/2021 pořádané městem – bezpečnostní opatření v souvislosti s koronavirem.

Mgr. Bohumil Orel
místostarosta

SLAVNOSTNÍ GALAVEČER NEJÚSPĚŠNĚJŠÍCH SPORTOVCŮ NOVOBYDŽOVSKA,
který se měl konat 15. ledna 2021, je ze zřejmých důvodů
ODLOŽEN NA NEURČITO.
O náhradním termínu vás budeme včas informovat.

!

Z KNIHY SLUŽEB MĚSTSKÉ POLICIE

11. 11., 17.46 hod. – stížnost na muže, který popíjel na lavičce na náměstí a křičel na procházející lidi vulgarizmy. Muž byl na místě hlídkou MP vyzván, aby svého jednání zanechal, začal však urážet i ji. V dechu zjištěno 1,8 promile. Protože byl muž nebezpečný sobě i ostatním, bylo rozhodnuto o převozu do PZS HK, tam však byla plná kapacita. Proto byl převezen do nemocnice NB, kde upadl a poranil se v obličeji. Sestra výtržníka na výzvu, ať si jej převezme, reagovala slovy, ať jí MP už nevolá a bratra rovnou odveze na záchytku.

20.20 hod. – výpravčím nahlášeno, že se v prostorách čekárny nacházejí dva opilí muži, kteří nemají roušky a odmítají čekárnu, která se měla zamykat, opustit. Po příjezdu hlídka spatřila opilého bezdomovce ležícího na chodníku před restaurací, další opilý mladík seděl na perónu. Přivolána hlídka PČR. Mladík (nadýchal 2,5 promile) neschopný prokázat svoji totožnost, předložil hlídce lékařskou zprávu, která uváděla, že se jedná o muže, který má soudem nařízenou ambulantní léčbu. Je závislý na drogách a alkoholu. Jednalo se o sexuálního násilníka, který byl pozitivní na žloutenku typu C. Potom se mladík za asistence MP odebral k babičce.

12. 11., 11.25 hod. – oznámení, že je okolo nové výstavby rozházený polystyren. Na místě jednáno s pracovníky stavby, kteří sdělili, že obkládají polystyrenem dům a brousí ho. Celé lešení mají zakryté jemnou sítí. Bylo jim doporučeno nepořádek uklidit, což provedli.

19. 11., 17.30 hod. – nahlášeno z poškození živého plotu z tují v Zábědově. Hlídka na místě projednala záležitost s oznamovatelem. Majitelem poškozených tují je město. Vzhledem k tomu, že nebyl zjištěn pachatel, byla věc předána na TS.

20. 11., 18.20 hod. – žádost PČR NB o spolupráci při pátráni po pohřešované osobě. Muž psal rodině, že spáchá sebevraždu skokem ze sila. Později byl policií nalezen v pořádku na ubytovně.

18.45 hod. – oznámení z nádraží, kde asi deset mladistvých, kteří jsou na peroně bez roušek a kouří. Vzhledem k pátrání po osobě se hlídka dostavila se zpožděním. Na místě byli zjištěni pouze tři mladíci, kteří seděli na lavičce bez cigaret a v rouškách.

21. 11., 8.34 hod. – hlídací agentura VIDOQ požádala o prokázání totožnosti osoby, kterou našli toulající se po základní škole, čímž spustila alarm. Na místě byla zjištěna zmatená žena neschopná souvisle a srozumitelně mluvit. Z důvodu podezření na vloupání byla přivolána PČR.

13.54 hod. – nahlášena osoba přehrabující se v kontejneru s oblečením. Na místě zjištěna starší žena, která uvedla, že věci nevyndává, ale naopak dává do kontejneru a uklízí kolem.

19.33 hod. – stížnost na hluk – v okolí StarAreny je slyšet křik muže a ženy. Muž na ženu křičel, že ji zabije. Vzhledem k tomu, že hlídka MP NB prováděla kontrolu jinde, byla o prověření události požádána PČR, která na místě nic neobjevila.

23. 11., 14.25 hod. – ostraha obchodu Penny oznámila napadání ze strany zákazníka, který si nechce vzít košík. Na místě zaměstnankyně ochranky označila na parkovišti mladého muže. Ten všechny vulgárně urážel a na výzvu k prokázání totožnosti reagoval tak, že se otočil, a se slovy: „Tak si mě chyť!" začal utíkat směrem k náměstí. Nebyl dostižen. Na místě se nacházel i muž, který vypověděl, že když muž v obchodě verbálně napadal ostrahu, zastal se jí. Ten do něj strčil tak silně, že upadl. Nebyl zraněn a nechce událost hlásit.

24. 11., 23 hod. – stížnost na zapáchající dým z komína v ul. A. V. Friče. Na místě stěžovatel uvedl, že nemovitost má nízký komín a zplodiny z něj mu jdou přímo do domu. Hlídkou v rámci možností provedená kontrolu nezjistila žádný zápach ani dusivý dým. Stěžovateli doporučila návštěvu na Odb. životního prostředí k projednání.

25. 11., 16.49 hod. – nahlášen hluk a křik v ul. U Mlýna. Po příjezdu na místo hlídka provedla kontrola domu, kde hrála hudba, ale nikdo se zde nenacházel. Ve vedlejším bytě probíhala hlasitější výchova dětí.

27. 11., 19.19 hod. – ostrahou obchodu Penny oznámena mladá žena, která si do prodejny odmítla vzít košík. Na místě žena tvrdila, že by si košík vzala, ale je po operaci páteře a musí se vyvarovat rotačních pohybů, které by při řízení košíku musela provádět. Bylo jí doporučeno, aby s sebou nosila potvrzení od lékaře. Žena uvedla, že na ni byla ostraha hrubá. Ostraha naopak tvrdila, že hrubá byla žena. Všem bylo doporučeno slušné chování. Vzhledem k tomu, že nařízení vstupu s košíkem nemá oporu v zákoně, nebylo nic řešeno.

1. 12., 17.24 hod. – ostrahou obchodu nahlášen muž, který si odmítal vzít nákupní košík s tím, že nejsou vydezinfikovány. Hlídkou MP byl poučen o nařízení vlády.

2. 12., 13.21 hod. – tel. oznámení, že u silnice v Chudonicích běhá volně pes, kterého pravděpodobně srazilo auto. Hlídka MP na místě zjistila, že nezraněný pes pouze odpočívá. Zjištěno číslo čipu, které však nebylo nalezeno v žádném registru. Zvíře bylo umístěno do útulku. Svědci vypověděli, že pes měl pravděpodobně usmrtit husu. Později si psa převzal jeho majitel, který byl o usmrcené huse vyrozuměn.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

V době nouzového stavu, kdy byla omezena školní docházka, prováděly hlídky APK dozorovou činnost na městském úřadu. Jelikož byly úřední hodiny vládním nařízením zredukovány, docházelo ke kumulaci žadatelů před budovou MěÚ i na jeho chodbách. Bylo proto třeba zajistit bezpečné vzdálenosti a postupné řazení lidí k jednotlivým přepážkám.

Činnost asistentů prevence kriminality je financována z projektu s názvem Podpora komunitní práce prostřednictvím činnosti APK, registrační číslo CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0015028, který je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Za realizační tým **Ing. Martin Kořínek**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Město realizuje dva projekty, v rámci kterých je možné v našich ulicích vidět hlídkovat spolu se členy městské policie i APK – asistenty prevence kriminality. Občané vybraní z řad romské komunity pomáhají městské polici udržovat pořádek a zajišťovat bezpečnost na místech, která označujeme jako riziková. Činnost asistentů je hrazena z realizace projektu s názvem APK III – personální podpora CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/00 15681, financován je z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Za realizační tým **Ing. Martin Kořínek**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Narození

Laura Rutkovská
Kryštof Hladík
Václav Bajer
Aleš Purma
Kryštof Karásek
Apolena Pošíková
Samuel Vaněk

Úmrtí

Jiří Kašpar (78 let)
Jiřina Vosáhlová (85let)
Jaroslava Kroisová (78 let)
Jiřina Pilařová (91 let)
Jan Pyšný (55 let)
Hana Šulcová (92 let)
Marie Suchánková (79 let)
Josef Kloz (75 let)
Zdeňka Nečesaná (95 let)
Magdalena Marková (80 let)
Vojtěch Milan (95 let)
Jaroslav Štoček (94 let)

Minule jsme se seznámili s definicí sociálního podnikání. Víme, že správný sociální podnik by měl být postaven na principu trojího prospěchu – ekonomického, sociálního a environmentálního.

Co se skrývá za termínem sociálního prospěchu?

a) provozování aktivity prospívající společnosti či specifické skupině (znevýhodněných) lidí

b) účast zaměstnanců a členů na směřování podniku

Projekt s názvem: Zvyšování kvality sociálního podniku společnosti Dřevo NB – OPZ registrační číslo: CZ.03.2.65 /0.0/0.0/16_047/0015093 je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Operačního programu zaměstnanost. Informace a komplexní ceník štípaného dřeva naleznete na www.drevonb.cz.

Za realizační tým **Ing. Martin Kořínek**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Realizace projektu Zvyšování kvality sociálního podniku společnosti Dřevo NB registrační číslo: CZ.06.4.59/0.0/0. 0/16_074/0012064, který je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu se blíží ke konci. Bylo pořízeno nové štípací vybavení, které znamená technologický posun při zpracování surových kmenů. Prostřednictvím MAS Společná Cidlina jsme odevzdali monitorovací zprávu a čekáme na její schválení a proplacení. Pět let v době udržitelnosti musíme zachovat pracovní místo pro osobu z cílové skupiny znevýhodněných občanů, v našem případě zdravotně indisponovaného člověka s invalidním důchodem.

Dovolte, abych za kolektiv Dřevo NB popřál všem hezké Vánoce a šťastný nový rok 2021.

Za realizační tým **Ing. Martin Kořínek**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální OP

Sociálně aktivizační služby

Pracovnice sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi se i nadále věnují pomoci zaměřené rodinám s dětmi, které se nacházejí v tíživé životní situaci a potřebují pomoci. Na sociální pracovnice se lze obracet a využívat elektronickou (hnatova@novybydzov.cz, kunstova@novybydzov.cz), telefonickou - na čísle 778 716 331, distanční nebo jinou analogickou službu. Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi je otevřena i v terénní formě, a to v přirozeném prostředí uživatelů za podmínek dodržování preventivních hygienických opatření. Prioritou sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi je pomáhat rodinám z Nového Bydžova a jeho správního obvodu překonávat tíživé životní situace a navracet tyto rodiny k běžnému způsobu života. Pracovnice SAS s rodinami vyhledávají nabídky bydlení, zaměstnání, pomáhají klientům sepisovat životopisy a orientovat se v běžných záležitostech. Pracovnice aktivně pomáhají i rodinám, kde se vyskytují dluhy a exekuce. V těchto případech pracovnice pomůžou klientům kontaktovat věřitele a exekutory, ve většině případů dojde k nastavení splátkových kalendářů a finanční situace rodin se stabilizuje.

V případě potřeby mohou pracovnice klientovi poskytnout i doprovod na jednání a být mu tak oporou v těchto nelehkých situacích. Veškeré poradenství a další jsou rodinám poskytovány bezplatně. Zázemí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi je v kanceláři umístěné v přízemí budovy B Městského úřadu, číslo dveří B 134.

Mgr. Michaela Hnátová
Bc. Alena Kunstová, DiS.

Vzpomínka na Jaroslava Prokopa, čestného občana našeho města

U příležitosti druhého výročí úmrtí dlouholetého ředitele Městského muzea a čestného občana Nového Bydžova, Jaroslava Prokopa, položili představitelé města květiny na hrob. Pochovaný je na hřbitově v Hlušicích.

Marcela Česáková

U kostela Sv. Trojice byl spuštěn PARKOVACÍ AUTOMAT

Při obměně parkovacích automatů na náměstí byl instalován nový přístroj i v lokalitě parku u kostela Sv. Trojice.

Zůstával delší dobu mimo provoz, nejprve z důvodu instalace nového dopravního značení a poté kvůli rekonstrukci ulice F. Palackého, aby občané zde bydlící měli kde bezplatně odstavit svůj vůz. Ulice je hotová, průjezdná, a tak nic nebránilo tomu, aby byl automat uveden do chodu.

Ing. Martin Kořínek
1. místostarosta

Skatepark plný odpadků

Mládeži, je třeba si mezi sebou udělat pořádek, ne jenom mluvit, vymlouvat se...

Plechovky, roušky, pytlíky – to vše jde v pohodě sebrat (i když nechápu, proč si to po sobě neuklidíte sami), ale vybírat z trávy střepy z rozbitých láhví od piva, to je opravdu „opruz".

Tento stav trvá již delší dobu, měli byste se nad sebou zamyslet.

Petr Průcha
Technické služby města Nový Bydžov

Milí divadelní přátelé,

po většinu právě uplynulého roku jsem vám na tomto místě přinášel o programu našeho divadla jen nekonkrétní a přibližné informace, které o dva týdny později již neplatily. Moc mě mrzí, že ani s prvním číslem zpravodaje v novém roce tomu nebude jinak. Koronavirová situace se stále nezlepšuje, hodnoty lítají nahoru dolů a bohužel zatím není vidět to pověstné světlo na konci tunelu.

„Vymknuta z kloubů doba šílí“, chce se mi říci spolu s klasikem, spolu s největším dramatikem všech dob, spolu s panem Shakespearem. Jak dlouho ještě? Jak ještě dlouho budeme muset snášet všechny zákazy, omezení, uzavření… Na PéeFce, kterou vidíte níže, vytuší i méně vnímavý a pozorný čtenář symboliku smutného prázdného hlediště, nad kterým se až srdce svírá. Nenechejme jej v této podobě příliš dlouho. Zaplňme jej hlavičkami diváků, rozveselme jej smíchem, rozněžněme jej slzami dojetí, rozezvučme jej upřímným potleskem, polidštěme jej svou přítomností, přítomností diváka, člověka se srdcem, se vkusem, se smyslem pro humor, člověka osvojivšího si „ars amandi“ i schopného milovat umění v jakékoli podobě.

Věřím, že mnozí z vás (podobně jako já), ač nasyceni, hladovíte a prahnete po duševní stravě, která je neméně, neli stejně relevantní jako ta hmatatelná. Zůstávejte zatím zdrávi, s myslí pozitivní a testem negativním.

Váš **Petr Kruliš**

Jiráskovo divadlo Nový Bydžov pořádá

KURZ TANCE JARO 2021

pro mládež, dospělé, přátelské dvojice a manželské páry.
vždy v pátek od 15. 1. do 19. 2. 2021, 19–21.30 hod.
Udělejte radost svým blízkým a věnujte jim dárkový poukaz.
vyučují: manželé Vítkovi
info: www.jiraskovodivadlo.cz
e-mail: Vitkova.danus@seznam.cz, tel: 725 803 774
předprodej a přihlášky po telefonické domluvě
termín začátku kurzu se bude upřesňovat
cena za celý kurz a pár 2 000 Kč

Jiráskovo divadlo Nový Bydžov pořádá

LATINSKO-AMERICKÉ TANCE PRO ŽENY

Kurz je určen pro všechny věkové kategorie (od dívek až po seniorky).
Na kurz nepotřebujete partnera. Každá účastnice kurzu tančí podle lektora, který vše procvičí a protancuje.
V průběhu kurzu se naučíte 4–5 tanců (jive, cha-cha, rumba, samba…).
6 lekcí (7. 1.,14. 1.,21. 1.,28. 1.,4. 2.,11. 2.) od 18.30 do 20 hod.
TERMÍNY SE BUDOU UPŘESŇOVAT DLE AKTUÁLNÍ SITUACE.
lektoři: manželé Vítkovi
cena za celý kurz a osobu 900 Kč (jednotlivé vstupné 180 Kč)
oblečení: sukně, halenka, tričko, šaty + pohodlná taneční obuv
přihlášky a informace: vitkova.danus@seznam.cz, telefon: 725 803 774

MNMK
Městská nemocnice Městec Králové a.s.

ZA PODPORU V NELEHKÉM ROCE 2020 DĚKUJEME VŠEM ZAMĚSTNANCŮM, KLIENTŮM I DÁRCŮM

ÚSMĚV SI UDRŽME I V ROCE 2021!

Stavební proměny nejstarší budovy koželužny v Novém Bydžově

Seriál k 200letému výročí průmyslové koželužské výroby v našem městě sepsal Stanislav Horák (díl 2.)

V roce 1948 byla továrna znárodněna a převedena pod národní podnik Polický Jaroměř. Od roku 1949 bylo toto uskupení východočeských koželužen a obuvnických výrobců přejmenováno na Závody Antonína Zápotockého n. p., se sídlem v Jaroměři. Začátkem 50. let 20. stol. byla novobydžovská koželužna po krátkou dobu, zřejmě z personálních důvodů, převedena pod závod ZAZ Třebechovice p. Orebem, jako jeho vedlejší provoz. V druhé polovině 50. let jí byl vrácen statut samostatného závodu s označením ZAZ n. p. Jaroměř, závod 05, Nový Bydžov.

Po celou dobu existence koželužny sloužily byty v obytném domě k ubytování zaměstnanců a funkcionářů závodu. Po prodeji továrny a odchodu rodiny Bergmannovy do Vídně v roce 1900 byl jejich byt využíván především k ubytování ředitelů továrny. Se svými rodinami zde bydleli např. i první ředitel po jejím prodeji, ing. Lurie, dále pak Karel Vacek st., jeho nástupce syn František Vacek i vnuk Karel Vacek ml., ředitel Otakar Rezek, dále pak rodina Horákova atd.

V roce 1943 byly ve vnitřním areálu továrny postaveny zcela nové kanceláře pro ředitele, účetního a vedoucí jednotlivých provozů. Později sem byla přestěhována i provozní laboratoř. Tato administrativní budova, která nadále oddělovala vnitřní tovární nádvoří od okrasného parku, dostala č.p. 972. Na konci 30. let min. stol. a v průběhu německé okupace byly továrnou postaveny v jejím bezprostředním okolí ještě další obytné domy. V ulici na Staré Cidlině dva domy, č.p. 639 a č.p. 638 a v nynější Dukelské ulici dům č.p. 635. Na druhé straně Dukelské ul. byl postaven rohový dům č.p. 1409, který zasahuje i do nynější ulice Na plovárně č.p. 1410.

Bývalé společné kanceláře v přízemí obytné budovy byly následně používány ke skladování různých materiálů, surovin a hotových výrobků. V přízemních prostorách původní budovy vinopalny pana Kudrnáče byla v průběhu let vedle koželužské činnosti provozována i obuvnická a sedlářská dílna a dokonce se zde i vyráběly umělé papírové květiny. Krátce po znárodnění továrny v roce 1948 byla v prostorném sále bývalých kanceláří otevřena kantýna pro zaměstnance, která byla využívána i jako schůzovní místnost pro celozávodní shromáždění zaměstnanců po celou dobu existence koželužny.

Po znárodnění továrny byly všechny byty v obytném domě, ale i byty v okolních domech patřících koželužně zařazeny do městského bytového fondů, přestože se o jejich opravy a údržbu starala i nadále převážně koželužna.

Na přelomu 50. a 60. let se uskutečnila rozsáhlá rekonstrukce výrobních prostor koželužny, která zahrnovala i obytný dům a jednotlivé byty. Především byl zrušen průjezd do továrny z Dukelské ul., který již nevyhovoval potřebám dopravců různých materiálů, surovin a výrobků nákladními automobily. Současně se zrušily i všechny navazující průjezdy do vnitřních nádvoří v areálu. Nový vjezd vznikl vybouráním části nejstarší výrobní budovy z ul. Na Staré Cidlině. Pro dopravní dostupnost dalších vnitřních nádvoří bylo nutno vybourat i část vnitřních výrobních budov s přilehlým vodojemem a položit novou příjezdovou panelovou vozovku kolem administrativní budovy bývalým, již příliš neudržovaným parkem, podél východní strany výrobních budov až na zadní tovární nádvoří. Rekonstrukce výrobních prostor zahrnovala především vybudování 3. nadzemního podlaží v dřívějších půdních prostorách. Ve všech provozních budovách tak ve 2. a 3. podlaží vznikly rozlehlé výrobní dílny a sály. Byla provedena i rekonstrukce kotelny a vodního hospodářství, původní strojovnu na výrobu el. energie nahradila centrální rozvodna NN atd.

Položením panelové vozovky v prostoru bývalého parku došlo k jeho výraznému narušení. Později (1965) byla v tomto prostoru postavena nová trafostanice se dvěma výkonovými transformátory o příkonu 2x 630 kVA, připojenými na venkovní rozvodnou síť 3 x 35 kW. Na zbytku zelinářské zahrady byly postaveny dřevěné sklady náhradních dílů s navazující autoopravářskou dílnou a truhlárnou.

Začátkem 70. let bylo uprostřed bývalého okrasného parku vybudováno mazutové hospodářství se dvěma zásobními nádržemi těžkého topného oleje, které byly umístěny v záchytné betonové jímce se strojovnou a obslužnou požární komunikací. V polovině 70. let byla k trafostanici přistavěna centrální rozvodna NN a na místě bývalé lednice byl postaven oddělený bezpečnostní sklad hořlavin. Původní skleník byl zbourán.

Vybouráním bočního vjezdu do továrny došlo po téměř 100 letech opět k úplnému oddělení obytné budovy od výrobních objektů továrny. V rámci této rozsáhlé rekonstrukce, bylo v 1. poschodí obytného domu upraveno šest samostatných bytových jednotek. Byly zrušeny střešní vikýře do pokojíků služek a původní střecha byla nahrazena šablonami z vlnitého eternitu, které byly později vyměněny za současné těžké lepenky. Vytápění obytných místností kamny na tuhá paliva bylo v některých bytech z části nahrazeno akumulačními kamny. V přízemí nejstarší části obytného domu, bývalé vinopalny, byla vybudována z ul. Na staré Cidlině vstupní vrátnice a za ní svobodárna. Bez ohledu na historické klenby, které byly z velké části zakryty různými podhledy, zde byly vyzděny sklepní kóje na uhlí a dřevo pro nájemníky prvního vchodu do budovy z Dukelské ul.

Prostory bývalých kanceláří v přízemí obytné budovy byly i nadále využívány jako kantýna pro zaměstnance závodu. Z průjezdu do továrny se na více jak 10 let stala garáž pro soukromý automobil ředitele závodu obývajícího byt v 1. poschodí. Dřívější byt pro správce byl rovněž přebudován na sklepní kóje pro nájemníky druhého vchodu. Stavební zásahy v přízemí obytného domu pokračovaly i v příštích letech.

pokračování příště

Kanceláře koželužny

První dvůr výrobny koží

O PROTIVENSTVÍCH CÍRKVE BYDŽOVSKÉ

Seriál k 350. výročí úmrtí Jana Amose Komenského (část III.)

Od české konfese k majestátu

V minulé části jsme byli u odchodu českých bratří z našeho města a jejich dalších osudů. Postavení nekatolických vyznání, kterých v 16. stol. dost přibylo, se snažila vylepšit tzv. česká konfese předložená českými nekatolickými stavy v r. 1575 císaři Maxmiliánu II. jako jedna z podmínek volby jeho syna Rudolfa českým králem. Česká konfese zjednodušeně představovala shrnutí a program nekatolických vyznání – novoutrakvismu a českobratrského, vycházející z augsburské konfese luteránů, obsahujíce ale i vlivy dalších protestantských církví. Politickým cílem bylo uznání nových konfesí a jejich zakotvení v českém církevním systému. Do té doby byly v zemi legální jen katolictví a o basilejská kompaktáta opírající se staroutrakvismus. Nakonec bylo uznání české konfese Maxmiliánem slovně přislíbeno. Ačkoliv písemně nikdy nepotvrzena, tvořila konfese i do budoucna hlavní operační bod českých luteránů ve vztahu k panovníkovi. Stala se také podkladem pro Rudolfův Majestát v r. 1609.

Do počátku osmdesátých let 16. stol. spadají první zmínky o literátském bratrstvu při kostele v NB. Věnovalo se hlavně chrámovému zpěvu a brzy dosáhlo odkazy a koupěmi dosti velkého jmění. Nejcennější památkou z počátků činnosti literátského konventu je kancionál z roku 1583, obsahující vedle kaligrafických textových a notových zápisů duchovních písní i ornamentální výzdobu.

Zajímavou tradicí byl dar votivní svíce pro děkanský chrám obecním zastupitelstvem. Svíce byla podle tradice každoročně od r. 1569 po svátku jména Ježíš (slaví se mezi 1. až 6. 1.) darována kostelu jako paměť samostatnosti – vykoupení z poddanství. Tradice je doložena ještě na počátku 20. stol.

V Bydžově reformoval v 70. letech 16. stol. kněz Jan Tykvan. Vedl protipapežská kázání a odstraňoval starodávné obřady. Po předvolání do Prahy do kališnické konzistoře slíbil, že se polepší: *„Nechci se toho v nejmenším více dopustiti, než ve všem se Vaší milostí spravovati a proti řádům svaté církve, duchem božím nařízeným, více mluviti nebudu.“* V reformátorské činnosti mu pomáhala manželka Eva. Bydžovští na ni žalovali, že *„...se na ně vztéká, a když vidí, an se dobrý člověk v kostele pokloní, mluví, že se na zadku knězovu aneb kameni klaní“*. Kněze konzistoř uvěznila, ale propustila ho poté, co se zřekl své ženy. Tykvan tehdy s pláčem prosil před konzistoří *„...aby mu nápomocni byli, by té Evy byl prázden, že jest mu veliké těžkosti a molestiae činila“*. Když svoji pokoru přednesl z kazatelny v Bydžově, ustanovili ho členové konzistoře kaplanem v Týně.

Koncem 16. stol. i v NB docházelo ke změnám v oblasti náboženského vyznání. Mezi obyvatelstvo stále silněji pronikaly myšlenky protestantské církve, i když fara zůstávala ještě kališnickou. Mezi tehdejšími děkany se do dějin fary výrazně zapsal Václav Dvorský, který v NB působil od r. 1579 až do smrti v r. 1585 a měl hlavní zásluhu o založení zmíněného literátského bratrstva. Jeho kuchařka Anna hned počátkem r. 1586 k uctění zemřelého děkana darovala škole a špitálu na opatrování chudých lidí 200 kop grošů míšeňských a kostelu na jeho potřeby a opravy 50 kop grošů míšeňských.

Z r. 1593 také známe plat děkana novobydžovského: I. Na hotových penězích sto kop grošů míšeňských každého roku, a jako pohyblivá prémie 20 kop grošů navíc, II. 4 sudy piva aneb peníze za ně, a potom ještě 4 sudy na přidanou; III. dvě bečky soli; IV. džber kaprů; V. kámen svíček lojových; VI. vepř, krmený z mlýnů obecních; VII. 16 korců žita, dva korce ječmene, korec hrachu a louka pod „Královstvím“.

Za děkana Matěje Petromyšla Horského (1601–1603) se setkáváme s prvním písemným svědectvím o novém hřbitově a kostele sv. Trojice. 7. 11. 1601 byla podepsána smlouva mezi Tomášem Libivským, úředníkem v Petrovicích, a purkmistrem a městskou radou, kterou obec odkoupila zahradu za fortnou sloupenskou se 6 jitry luk „předně pro pohřeb křesťanských těl mrtvých a na tom místě vystavení pro čest a chválu Trojice svaté ... chrámu Páně a druhé pro lepší opatření toho klenotu vody, která skrze tu zahradu z vodárny do města se žene“. Datum stavby kostela přesně neznáme, ale podle odkazu z r. 1620 již kostel sv. Trojice stál. Jak bylo tehdy obvyklé, i na nový kostel pamatovali věřící četnými odkazy.

V r. 1605 vznikla spodní část (predela) archy bydžovské s dřevořezbami ve stylu tzv. saské renesance. Na svůj náklad ji nechal pořídit bohatý měšťan a purkmistr Mikuláš Čeněk, mistr řeznického cechu. Jednou z možností, které nám nabídly archivy, je, že archu nechal upravit a opravit u příležitosti svého sňatku.

Činnost kališnických kněží řídila již od r. 1471 dolní konzistoř (utrakvistická). V r. 1605 byl vedením konzistoře pověřen Benedikt Pražský, ale v této době již ubylo kněží, kteří by se chtěli stát konzistoriány, a tak v r. 1606 musí psát císař přísný rozkaz do NB faráři Janu Dvorskému, aby se do konsistoře dostavil a povinnost vykonal. Jan Dvorský byl posledním utrakvistickým knězem v našem městě a v r. 1607 ho zde vystřídal první protestantský kněz Václav Videnman Jičínský. Od té doby až do zásahů císařských vojsk po bitvě na Bílé hoře už fara zůstávala obsazena protestantskými kněžími a oba městské kostely sloužily jejich církevním obřadům.

To už se na časové ose dějin naší církve dostáváme k vrcholu, po kterém ovšem následoval strmý pád. V r. 1609 totiž císař Rudolf II. vydává na svou dobu revoluční dokument – Majestát na náboženskou svobodu. Podle Majestátu nesměl být nikdo nucen ke katolickému vyznání. A to skutečně nikdo, náboženská svoboda se totiž vztahovala i na poddané! Svoboda vyznání však vydržela pouze do r. 1627... O tom ale zase příště.

Jan Kohout

Kostel sv. Trojice

Predela archy bydžovské

MÍSTNÍ VÝROČÍ V ROCE 2021

1311 (720 let) – v ocenění lánů a parcel v Knize svědomí první zmínky o obcích Sloupno, Prasek, Zábědov, Zdechovice a Skřeněř
23. 1. 1751 (270 let) – v rámci reformy krajského zřízení vznikl nový Bydžovský kraj a Bydžov se stal až do r. 1784 sídlem kraj. úřadu
10. 2. 1746 (275 let) – císařskou rezolucí potvrzeny výsady členům pražské akademické legie za věrnost v době obležené Prahy
22. 2. 1516 (505 let) – Havel Zvířetický z Vartemberka prodal bydžovské panství Vilémovi z Pernštejna
8. 3. 1891 (130 let) – ve městě založena odbočka Českého klubu velocipedistů, jedna z nejstarších v Čechách
25. 3. 1496 (525 let) – na žádost Petra Zvířetického z Vartemberka král Vladislav Jagellonský udělil městu právo vybírat v branách clo
21. 4. 1951 (70 let) – slavnostně otevřena nová bydžovská mlékárna
23. 4. 1186 (835 let) – první písemná zmínka o Bydžově (nynější Starý Bydžov) v listině českého knížete Bedřicha vydané johanitům
23. 5. 1926 (95 let) – slavnost položení základního kamene ke stavbě Husova sboru církve československé
29. 5. 1921 (100 let) – ustavující schůze městské organizace Komunistické strany Československa v restauraci Na Růžku
13. 6. 1876 (145 let) – započata stavba budovy reálného gymnázia
16. 6. 1946 (75 let) – na radnici byla odhalena pamětní deska prezidentu dr. Eduardu Benešovi od hořického sochaře K. Samohrda
29. 6. 1536 (485 let) – Jan z Pernštejna potvrdil bydžovským měšťanům dosavadní výsady
2. 7. 1866 (155 let) – u Prasku zastřelen pruským vojákem ranou zezadu rakouský husar
15. 7. 1901 (120 let) – požár, při kterém lehla popelem téměř celá židovská čtvrť města v severovýchodní části města
16. – 19. 7. 1886 (135 let) – první ústní maturitní zkoušky třiceti abiturientů oktávy na reálném a vyšším gymnáziu
22. 7. 1866 (155 let) – za pruské okupace Čech vyšlo I. číslo Novobydžovského týdeníku v místní tiskárně Karla Kastránka
11. – 12. 8. 1946 (75 let) – hlavní dny studentské merendy
27. 8. 1861 (160 let) – Božena Němcová slavnostně přivítána na studentské merendě
1. 9. 1896 (125 let) – reálné a vyšší gymnázium bylo převzato ze správy obecní do správy státní
8. 9. 1901 (120 let) – v Chrudimi zemřel novobydžovský rodák Alois Gallat, spisovatel, publicista a kritik maloměstských poměrů
8. 9. 1946 (75 let) – na radnici byla odhalena pamětní deska prezidentu T. G. Masarykovi od hořického sochaře K. Samohrda
22. 9. 1901 (120 let) – vysvěcen novogotický hřbitovní kostel Sedmibolestné Matky Boží, postavený dle plánů architekta J. Mockera
26. – 29. 9. 1926 (95 let) – na náměstí se konala 1. elektrotechnická výstava, pořádaná Průmyslovým muzeem a městskou elektrárnou
7. 11. 1931 (90 let) – v kině „Sokol" se uskutečnili první představení zvukového filmu (Fidlovačka podle hry J. K. Tyla)
28. 11. 1901 (120 let) – v myslivně u Skřivan nar. dr. Václav Vojtěch, účastník Byrdovy antarktické expedice v letech 1928 až 1930
7. 12. 1796 (225 let) – císař František II. potvrdil bydžovská privilegia
12. 12. 1701 (320 let) – císař Leopold I. obnovil a městu nově udělil obilní trhy, konané celoročně každé úterý
13. 12. 1311 (710 let) – založena novobydžovská Kniha svědomí (Liber consciencie), 2. nejstarší dochovaná městská kniha v Čechách

Aktuality NZDM DoPatra

Každoročně v tomto předvánočním čase vystupují naši uživatelé, kteří navštěvují taneční a dramatický kroužek Děti z města, s vánočním tanečním a dramatickým vystoupením různá zařízení sociálních služeb, školy a školky. V nastalé situaci však tyto návštěvy bohužel nelze uskutečnit. A protože jsou někteří senioři izolováni, bez možnosti návštěv, rozhodli jsme se potěšit je alespoň obrázkem a osobním přáním, aby věděli, že jsme na ně nezapomněli, a těšíme se na další společné setkávání! *Více na www.dopatra.cz.*

Aneta Vízková a Štefan Bužo

Domov sociálních služeb Chotělice – Situace se lepší

V listopadu se ani našemu zařízení nevyhnula koronavirová nákaza. Bylo to období, kdy se hovořilo o nutnosti rozvolňovat, plánoval se návrat dětí do škol, a my řešili ty nejčernější scénáře, které si jen člověk umí představit. I přesto, že jsme se všichni snažili a plánovali a připravovali, nakonec bylo vše trochu jinak. Začalo to povinným testováním, které odhalilo nakažené klienty i pracovníky. Přišla náročná doba karantén, izolování klientů, organizačních i provozních změn. Se zvládnutím personální stránky nám pomohli pracovníci z Domovů Na Třešňovce v České Skalici a studentka s pracovní povinností, za což velmi děkujeme. Vše proběhlo velmi rychle a pomoc přišla v pravý čas. Pracovníci, kteří zůstali v pracovním procesu, mají za sebou jistě jedno z nejtěžších období v profesním životě. S velkým nasazením, s minimálním odpočinkem mezi službami, téměř žádným soukromým životem a z počátku i obavami, se starali o klienty, jejichž průběh nemoci byl velmi různorodý. Rádi bychom poděkovali pracovníkům, kteří díky týmové spolupráci zvládli tuto dobu profesně na výši, s dodržením všech požadovaných opatření, ale i lidským přístupem ke klientům, kteří mají chápání celé situace velmi ztíženo. Jsme rádi, že máme pracovníky, kteří se nevzdali ani v tak vypjaté době. Víme, že nemusí být ještě vyhráno, nicméně jsme optimisty. Všem nemocným klientům a pracovníkům přejeme brzké uzdravení a shledání v předvánočním čase. Pokojné svátky a v novém roce pevné zdraví!

Za kolektiv **Kateřina Verflová**

NOVÉ KNIHY V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ

Současná česká próza

NEUTEČEŠ

Autor Dominika Hájková

Nakladatelství Pointa 2020

Alice má těsně před svatbou. Všechno se zdá být růžové. Jenže nevinné hádky se snoubencem se začnou měnit v něco mnohem horšího a Alice se ocitá v začarovaném kruhu. Po několika ošklivých incidentech utíká do vesnice, ve které jako dítě trávila prázdniny. Může ale člověk utéct před vlastním osudem? Jak Alici změní život místo, které je jejímu srdci tak blízké? Co najde ve starém domě, který voní po dřevě, povidlech a muškátech?

Současná světová próza

DOKONALÁ ZRADA

Autor Lauren North

Nakladatelství Ikar 2020

Tess se po náhlé smrti manžela utápí ve smutku. Jediné, co jí zbylo, je její syn Jamie. Když jí na dveře zaklepe Shelley, smuteční poradkyně, všechno se změní. Shelley je krásná, nezávislá, a zatímco Tess nedokáže čelit okolnímu světu, přebírá nad vším kontrolu. Pak se kolem Tess začnou dít podivné věci a na povrch vyvstává stále více otázek ohledně smrti jejího muže. Tess začne Shelley podezřívat, že má postranní úmysly. Ví, že musí udělat maximum, aby Jamieho ochránila – ale může vůbec někomu věřit?

Naučná literatura

MŮJ ŽIVOT MEZI SLZAMI A SMÍCHEM

Autor Jiřina Bohdalová

Nakladatelství Práh 2020

Knižní událost podzimu – Jiřina Bohdalová téměř v devadesáti letech vypráví o svém životě. Poprvé knižně. Fotografie z osobního archivu. Jak Jiřina Bohdalová bilancuje svůj život? Čeho si považuje ve své herecké dráze, kterou začala před 81 lety jako osmiletá? Co cítí, když se ohlédne za svým soukromým životem, který se snažila tak přísně střežit? Jak prožívala žalářování otce za vlastizradu a v jakých podmínkách vychovávala dceru Simonu? Proč nad ní držel ochrannou ruku Jan Werich? Kolikrát jí do života vstoupila StB – od zatčení přes návrhy na donášení až k soudnímu rozhodnuté provést výmaz jejího jména ze seznamů spolupracovníků? Proč jí prezident Novotný děkoval za to, že si ho nevzala, zatímco prezidentova manželka jí chtěla vystrojit svatbu s Radkem Brzobohatým? Jiří Janoušek ke spolupráci s Jiřinou Bohdalovou říká: „Pokusili jsme se spolu vylíčit tu klikatou životní pouť a přiblížit ji fotografiemi i dokumenty z rodinného archivu. Doufal jsem, že v jejím věku nechce nic předstírat a nepotřebuje si nic namlouvat. Že se nebojí přiznat, co jak bylo, a že se nebude ohlížet na to, co tomu kdo řekne. Nezklamal jsem se."

Pro děti

NŮŠE PLNÁ POHÁDEK POSKLÁDANÝCH DO ŘÁDEK

Autor Jiří Žáček

Nakladatelství Šulc – Švarc 2020

Nová kniha lidových i jiných pohádek ve verších okouzlí malé čtenáře nejen pohádkovými příběhy, ale také jim ukáže, jak líbezná, vtipná a krásná je jejich mateřština. Zázračnou moc pohádek a jejich lidový výraz neopakovatelně vystihla svými ilustracemi Veronika Balcarová. Pojď, vydáme se do pohádky! Víš přece, že já půjdu rád – jen jestli projdu kouzelnými vrátky. Musíš mít kuráž, to mi věř! Žijí tam čerti, skřítkové i draci, princezny, obři, divá zvěř

Pro mládež

MAGICKÝ EXPRES

Autor Anca Sturmová

Nakladatelství Fragment 2019

Noc co noc sedává třináctiletá Flinn na opuštěném nádraží, odkud před dvěma lety beze stopy zmizel její nevlastní bratr Jonte. Zůstala jí po něm jen pohlednice s podivnými verši a obrázkem starého vlaku, který ale nikdo kromě ní na pohlednici nevidí. Když pak přesně tento vlak vjede do stanice, hned do něj bez rozmyslu naskočí. Netuší, že se právě vrhla do největšího dobrodružství svého života. Jde totiž o magickou internátní školu na kolejích!

Kalendář na rok 2021 vás provede
PŘÍRODOU NOVOBYDŽOVSKA
Město Nový Bydžov vydává svůj další kalendář!

**Nechte se celým rokem provázet fotografiemi a popisy pokladů naší flory a fauny,
které vám přináší bratři Ladislav a Zdeněk Drahokoupilovi.**

Kalendář je v prodeji na podatelně městského úřadu, v městském muzeu, v knihovně a také ve vybraných trafikách a místním knihkupectví.

Bytové družstvo ZIRKON v Novém Bydžově nabízí
byt 3 + kk, 65 m² přízemí
vklad 553 000 Kč
K nastěhování 12/2020
telefon: 777 127 288, 608 962 989

Jaký byl rok 2020?

Asi drtivá většina z nás odpoví, že byl špatný. To dobré, co jsme mohli prožívat, už počátkem jara zastínil temný mrak rychle se šířící pandemie koronaviru. Celý svět se ocitl v úzkých. Vážnost situace způsobila, že jsme, pod hrozbou nákazy, museli výrazně změnit způsob života. A některé složky života nám hodně chyběly a stále ještě chybí. Životy mnohých byly ohroženy, životy mnohých byly zmařeny. Letní měsíce nám sice dopřály přechodné uvolnění, které zastavila druhá, podzimní vlna pandemie. Mnohé z našich jistot vzaly za své, a to bez ohledu na to, jaký zastáváme světonázor a čemu věříme. Potvrdilo se, že nejsme pány nad životem, že mnohé nemáme ve svých rukou. Křesťané věří, že všechno je v božích rukou, a Bohu plně důvěřují.

Dnes ale většina lidí nemá o Bohu povědomí. A tak se mnozí ptají: „Kde je ten váš Bůh, a jestli nějaký je, proč nezasáhne?“ Přes všechny pochybnosti pevně věříme, že Bůh zasahuje. Zasahuje například prostřednictvím obětavých lékařů a sestřiček v nemocnicích, pečovatelek a pečovatelů v ústavech, domovech důchodců a mnoha dalších profesí. Ti všichni zaslouží obrovské poděkování, respekt a úctu. Ti všichni nás upevňují ve víře, že Bůh svět neopustil, že skrze jejich ruce a jejich náročnou péči Bůh pomáhá, léčí a tiší bolest. Velmi důležité je rovněž úsilí těch, kteří se snaží co nejrychleji vyvinout vakcínu, pomocí níž by se pandemii podařilo utlumit nebo zcela zlikvidovat. Mějme proto víru a naději a především trpělivost, že se ty temné mraky rozplynou, a náš život opět prozáří více toho dobrého a radostnějšího. To si přejme do nového roku, abychom opět po roce na otázku, jaký byl rok 2021, mohli odpovědět – byl, díky Bohu, lepší.

A ještě jedno přání by bylo neméně důležité vyslovit: aby se konečně zastavilo sobecké ničení životního prostředí – božího stvoření. Aby politici celého světa, kteří utvářejí veřejný život, důsledněji zmobilizovali veškeré snahy k zastavení těchto jevů a důsledně se zabývali alarmujícími klimatickými změnami. Současná omezení, kvůli šíření pandemie, nás vedou ke změně životního stylu a těšíme se, až skončí.

Ale neměli bychom se plně vracet ke stavu, jaký byl před nimi. Poznáváme, že lze žít jinak, že k životu potřebujeme mnohem méně věcí, než jsme byli zvyklí. Naše nadměrná spotřeba, stále rostoucí materiální potřeby a další vymoženosti civilizace poškozují životní prostředí a mají negativní vliv na klima. Nyní poznáváme, že nám stačí méně, že ty nejdůležitější hodnoty leží mimo materiální oblast a snahy urvat od života co nejvíce.

Nedopusťme, aby se náš hodnotový systém stále vzdaloval od skutečných hodnot, a přemýšlejme o nich.

Dobromil Hušek
kurátor FS Českobratrské církve evangelické
v Novém Bydžově

Milí přátelé, sestry a bratři,

vstupujeme společně do dalšího roku, aniž by se nás kdo ptal, jestli chceme, nebo nechceme. Vzpomínáte si, co jsme si přáli, když začínal rok 2020? No samozřejmě, pořád to samé, spokojenost, štěstí a hlavně zdraví. Velice rychle jsme zjistili, že ono „hlavně zdraví“ bude v roce 2020 zdůrazněno, dvakrát podtrženo a barevně orámováno.

Když si přejeme do roku 2021, říkáme většinou už ono ustálené „hlavně zdraví“ s daleko větším respektem, protože vůbec netušíme, co pandemie udělá. Těch předpovědí už bylo zkrátka trochu moc a zpravidla se nevyplnily. Co horšího, nemoc nás rozdělila. Rozdělila nás fyzicky, protože se nemůžeme vídat tak, jak jsme byli zvyklí, setkávat se, pořádat společné akce, navštěvovat se. A rozdělila nás i názorově na ty, kteří si libují v dodržování všech nařízení do poslední čárky, potom na ty, co si naopak libují v jejich důsledném porušování, no a nakonec na ty (a sám se sem s jistou ostýchavostí počítám), kteří se sice snaží, ale důsledně se v tom ztrácejí.

Měl bych takový návrh – řekněme si v nastávajícím roce každý sám, že pokud už budeme zase rozděleni fyzicky, že mezi nás pandemie už nebude a nesmí vrážet klíny. Nepovažujme se za oběti něčeho, na co jsme krátcí. My přece nejsme zástup obětí, ale myslící a sebevědomí lidé! Když píšu sebevědomí, myslím tím sebe vědomí. Vědomí si svých chyb i svých silných stránek, svých dispozic i slabin, vítězství i neúspěchů. Nebuďme stádem, které sebou nechá vláčet.

My z Církve víme a věříme, že jsme vítězi z Boží vůle a skrze Kristovu oběť. Ale i lidé nevěřící se mohou cítit vítězně skrze pozitivní přístup ke světu. Povězme sami sobě – kde to jde, pomůžu, kde to nejde, dám si pomoct. A když to vůbec nejde, snažím se dle svých možností, zvedám se znovu a znovu, ale hlavně to nezničí mou osobnost. I když peněz není dostatek, jistota práce nebo udržení živnosti mizí, i když zase nepojedu na pořádnou dovolenou, i když melu z posledního, stále jsem to já, a tak to i zůstane. (A jestli si někdo myslí, že nevím, o čem mluvím, protože faráři se přece topí v penězích, je srdečně zván k nám na kafe, popovídáme si o tom, jaká je realita).

A to je vlastně to, co jsem vám všem chtěl popřát do roku 2021 – zůstaňme silnými i ve svých slabostech, usmívejme se i na ty, kteří nám hrozí (nevěřili byste, jak

je to vytočí), a buďme všichni společně sami sebou. A kdybyste si potřebovali popovídat podrobněji, naše fara u Husova sboru v ulici Dr. M. Tyrše je pro vás otevřená.

A nakonec – s naprostou vážností – hlavně zdraví!

Vladislav Pek
farář Církve československé husitské
v Novém Bydžově

S **JANEM BENEŠEM** PŘEVÁŽNĚ O GALERII

Z kopečka na město kostelík hledí shora, v něm galerie, kde Jan Beneš dělá kurátora. Ukazovat lidem krásu, dal si za svůj cíl, a že ho ta práce těší, je věc zcela jistá. Přečtěte si, jaké výstavy už připravil i co nového pro vás v galerii chystá.

Můžete prosím čtenářům trochu představit Galerii u sv. Jakuba?

Galerie sídlí v prostoru barokního kostela sv. Jakuba na Metličanech v Novém

Bydžově a založena byla v roce 2007. Od té doby pořádáme tři až čtyři výstavy do roka.

Přes zimu, kdy je již v kostele opravdu chladno, je pro návštěvníky zavřeno (ovšem po dohodě rádi výstavu zpřístupníme) – ale tradici adventních koncertů jsem dodržel i v těch největších mrazech. Zde si vzpomínám, jak se ve vymrzlém kostele návštěvníci choulili v dekách, rozdával se svařák – přičemž jeden vystupující hudebník podotkl, že je to skvělý nápad, ale raději by si ho v tom arktickém podnebí nalil do bot… Pro umělce to opravdu byla zkouška otužilosti.

Bohužel až letos vzhledem k opatřením, které vláda v rámci epidemie přijala, jsem musel koncerty zrušit.

Kromě výstav, které koncipuji tak, aby byly opravdu pestré a návštěvníkům přinášely vhled do různých oblastí výtvarného umění, máme v repertoáru i další akce. Samostatné velké koncerty se konají v rámci výstavní sezony. Dále u nás proběhly například workshopy s umělci, kteří na místě tvořili, nebo módní přehlídky. Také se v kostele – uprostřed obrazů – konaly svatby. Velmi mě potěšilo, že se tento prostor podařilo oživit tak, aby zaujal mladé lidi. Nebo se nám přihodilo, že se zde slavila zlatá svatba páru, který byl v tomto kostele oddán.

Jak jste se dostal k práci galeristy, kurátora? A co všechno tato práce obnáší?

V kulturním prostředí jsem se pohyboval od mládí. Můj děda – ač mlynář, byl sběratelem a znalcem umění a jeho tetou byla první manželka Maxe Švabinského, který rovněž do mlýna zajížděl. Díky dědovi jsem tím pádem poznal mnoho tehdy žijících autorů a také mnoho obrazových sbírek vytvořených ve 20.–30. letech 20. století. Od těchto zkušeností byl už jen krůček k tomu, abych v dospívání začal navštěvovat další generaci žijících umělců v 70.–90. letech.

První výstavu jsem uspořádal v roce 1996 s mým kamarádem a výjimečným malířem Richardem Peškem.

A práce kurátora? Je to vlastně práce všeho druhu – od výběru děl, převozu, instalace, po zajištění propagace... ale hlavně jednání s autory o uspořádání výstav.

Asi nejvíce mne právě baví setkávání s lidmi, kteří mají rádi umění, a samozřejmě s umělci samotnými. Vždy se něco zajímavého dozvíte, uvidíte na vlastní oči nádherná díla.

Časem také zjistíte, že se vám spřádají různé příběhy obrazů nebo soch, pátráte po jejich historii a historii jejich tvůrců. Občas se mi podaří narazit na téměř zapomenutého umělce – lidé se na mě na příklad obrátí, že mají doma obrazy po někom z rodu, a vy pak zjistíte, že autorem byl člověk, který prošel akademií, cestoval, vytvořil báječné věci, ale zvolil život na malém městě, vesnici, a tak se o něm širší veřejnost nikdy nedozvěděla… Takovýchto zajímavých osudů mne za ty roky potkalo mnoho.

Máte nějaký klíč k výběru autorů? Podle jakých kriterií vybíráte díla na výstavy?

Již hned na počátku fungování Galerie jsem si stanovil, že v rámci výstavní sezony nabídnu návštěvníkům různorodý program. Dodržuji, aby jedna výstava byla věnována etablovanému umělci. Dále chci dát prostor začínající mladé generaci – zde se nám vydařila spolupráce s ateliéry Michaela Rittsteina nebo Martina Mainera. Baví mne též připravovat tematické výstavy – zvláště ty, které se týkají krajinomalby. Vydávat se po stopách zajímavých míst. Dále se snažím pravidelně dávat prostor regionálním umělcům nebo pořádat výstavy připomínající pozapomenuté autory.

Ačkoliv je většina výstav věnována malířům, rád pořádám i výstavy představující další umělecké obory – sochařinu, fotografii, grafiku, sklářství…

Vraťme se teď k začátkům galerie – jaké největší problémy jste museli tehdy řešit?

Na začátky vzpomínám velmi rád – je totiž skvělé, když máte určitou představu, která vás již nějakou dobu provází, a pak se najednou, poměrně svižně začíná proměňovat ve skutečnost.

Věděl jsem, že barokní kostel sv. Jakuba na Metličanech – zdaleka viditelná dominanta našeho kraje je vlastně uzavřený, a přitom by takovéto místo jistě zasloužilo, aby pro něj bylo nalezeno hodnotné využití. Připravil jsem proto koncepci galerie výtvarného umění a se svojí tehdejší kolegyní Alenou Šafrovou ji představil panu starostovi a zastupitelům – ti poté schválili pronájem kostela. Též nám Město Nový Bydžov velmi pomohlo s řešením technických problémů a za pár let i se získáním grantu na vybudování sociálního zázemí.

Já jsem pak řešil úpravu interiéru, aby bylo vybudováno odstranitelné a nenásilně působící závěsné zařízení, které by navíc bylo variabilní pro obrazy různých rozměrů a také hmotnosti (některá monumentální plátna měřila i více jak dva metry a jiné obrazy byly zase v masivních rámech, že se musely zvedat ve dvou lidech). To byl asi největší technický oříšek…

Zavzpomínejte prosím na výstavy uskutečněné za tu dlouhou dobu třinácti let v Galerii u sv. Jakuba.

Každá výstava byla pro mne zážitkem. A vlastně tato otázka mne přivedla na nápad pokusit se spočítat, kolik se jich v kostele konalo – došel jsem k číslu čtyřicet pět (a téměř čtyřicet koncertů) plus jednou za dva roky bienále kresleného humoru Novobydžovské usmívání, které se koná v Jiráskově divadle. Zde se musím i pochlubit, že jsem jako první nekreslící galerista obdržel od České unie karikaturistů řád Bílé opice, což je jejich nejvyšší ocenění.

Za Galerii jsem také pořádal výstavy i na dalších místech. Na příklad v Hradci Králové ve Filharmonii nebo v Biskupském paláci, v Městské galerii ve Vysokém Mýtě, v Praze, Brně… Také spolupracuji s galeriemi na Slovensku a v Maďarsku.

Každopádně každé setkání s autory či majiteli děl bylo jedinečné. Velice mne těšilo, že se výstavy v tak impozantním prostoru, jakým kostel je, vždy setkaly s velkým ohlasem a emocemi. Například mladí malíři – studenti z Akademie, výstavu chápali jako výzvu popasovat se s takovým prostorem a tvořili plátna zvlášť pro tuto příležitost. Velkou událostí byly retrospektivní výstavy regionálních autorů – Jiřího Šindlera, Jiřího Vavřiny nebo Jiřího Ščerbakova

Velkou srdcovou záležitostí byla pro mne výstava soch Olbrama Zoubka, který zvlášť přijel na instalaci a dohlížel na rozmístění děl – byly sestaveny do oválu – kopírovaly barokní prostor a celé to působilo, jako by se vznášely vzhůru ke klenbě… Na tuto výstavu navazovala výstava soch a objektů Evy Kmentové, Zoubkovy první manželky, která do Nového Bydžova jezdila za prarodiči. Na instalaci výstavy se tenkráte podílela celá rodina.

dokončení příště

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KARLA IV.

Žáci naší školy vyrobili téměř 250 dopisů, které zaslali elektronicky. Ty byly následně vloženy do jednotné šablony, vytisknuty a zalaminovány z hygienických důvodů. Poté byly zaslány do domovů seniorů z Mlázovic, Semil, Jičína a Chlumce n. C. Dopisy jsou nápadité, milé, kreativní, ale i vtipné a originální.

I v letošním roce zavítal mezi žáky 1.–4. tříd Mikuláš s andělem a čertem. Děti a paní učitelky se na tento den svědomitě připravily a zvolily netradiční andělské a čertovské převleky. Mikuláš ocenil pilné žáčky, nezbedníkům pak čert náležitě vyčinil. Prvňáčci si kromě zlatých dukátů odnesli i nové slabikáře.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V. KL. KLICPERY

Třídní schůzky nezrušil ani koronavir, pouze změnil jejich podobu. Místo žáků zasedli k počítačům rodiče a zúčastnili se on-line setkání s třídními učiteli svých dětí. Tentokrát jsme se zaměřili hlavně na distanční vzdělávání.

Nadpozemské bytosti si dokázaly poradit i v době koronavirové. V minulých letech se role Mikuláše, čertů a andělů zhostili žáci 9. ročníků. Tentokrát je vystřídaly členky pedagogického sboru – P. Strnková, H. Jarošová a L. Tomášková.

Družina třídy 2. B nezahálí, pí vychovatelka P. Ryplová pro ni připravuje rozmanité aktivity. Druháčci se vydávají na putování městem a jeho okolím. Přitom sbírají kamínky, na které malují a posílají je dál. Prohlédli si i betlém na náměstí.

GYMNÁZIUM, SOŠ a VOŠ

Ve středu 2. 12. se pod záštitou Učitelů z Marsu – spolku učitelů z několika odborných ekonomických škol, jejichž cílem je vyučovat ekonomiku novými a zábavnějšími metodami s důrazem na vazbu s praxí, konala další akce s názvem Startujeme s experty, tentokrát na téma: Jak přenést kouzlo Vánoc do online prodeje. Studenti při této akci vždy v týmech řeší určitý problém dle zadání, v průběhu dne mají možnost konzultace s odborníky z praxe a odpoledne své řešení prezentují. Tentokrát si vše poprvé vyzkoušeli online přes aplikaci MS Teams. Odborníkem z praxe byl pan Tomáš Vobořil z pražské Restaurace Podolka a úkolem studentů bylo vymyslet propagační kampaň, a to včetně odhadu nákladů na distribuci speciálního vánočního menu. Zadání se tentokrát skutečně opíralo o praxi, protože Restaurace Podolka pro letošní rok na svém e-shopu připravila pro zákazníky tradiční vánoční jídla a chystá jejich prodej. V průběhu prezentací studentů zazněly reálné nápady, které provozovatelé restaurace budou moci použít. Naši školu skvěle reprezentovaly studentky třídy S3.A oboru vzdělání ekonomika a podnikání, a to ve složení J. Havelková, D. Hrušková a K. Mifková, které obsadily krásné 2. místo. Děkujeme za vzornou reprezentaci školy.

Nepříznivě se vyvíjející epidemiologická situace nás bohužel přiměla zrušit prezenční Den otevřených dveří, ale i s tím se naši učitelé a žáci zdárně vypořádali. Pod heslem „Nebojte se, připojte se!“ jsme na 12. 12. připravili pro uchazeče o studium možnost nahlédnout do školy alespoň virtuálně. Několik desítek návštěvníků tak získalo informace o studiu na naší škole, o přijímacím řízení nebo si popovídalo přímo s našimi studenty, to všechno z pohodlí svých domovů. I když se celá akce povedla, nezbývá než doufat, že příští Dny otevřených dveří se všichni uvidíme „na živo“. Další termíny – čtvrtek 14. 1. (SOŠ a VOŠ) a čtvrtek 21. 1. (gymnázium), vždy od 13 do 17 hod. V případě uzavření škol proběhnout veškeré aktivity opět online. Více na www.gnb.cz.

Přejeme všem příjemné prožití svátků vánočních, hlavně hodně zdraví, štěstí a pohody v roce 2021.

SŠTŘ

Školy byly v říjnu opět uzavřeny, některá zařízení však uzavřít nelze. To se týkalo i Dětského domova v Nechanicích, kam jezdil s domácí výukou vypomáhat kolektiv vychovatelů a některých učitelů SŠTŘ NB. Pedagogové dohlíželi i na výuku středoškoláků, z nichž někteří jsou žáky naší školy.
Jak vypadá organizace života v dětském domově? Děti jsou rozděleny do bytů, ve skupinkách po šesti až osmi. Mají zde dvě kmenové tety, ostatní tety se u nich střídají. Práce s dětmi byla náročná především psychicky. Pedagogové SŠTŘ se setkali s vděčností a s každodenními díky ze strany vychovatelů. Nyní už vědí, jak náročnou práci vykonávají.
Potěšilo nás poděkování ředitele dětského domova PhDr. Luboše Holečka: „Vážený pane řediteli, dovolte mi, abych Vám jménem našich pedagogických pracovníků poděkoval za pomoc při doučování našich dětí. Předejte prosím toto poděkování všem Vašim zaměstnancům, kteří se podíleli na této činnosti. Velmi nám to pomohlo.“

V dílnách odborného výcviku v NB začala 1. 12. stavba nákladního vozidla Tatra. Do práce se pustili studenti 3. roč. vzdělávacího programu Řidič osobní a nákladní dopravy Z. Hejduk, R. Tobolka, D. Valenta, E. Černá a M. Ryglová pod vedením učitele odborného výcviku Tomáše Hovorky a ve spolupráci s techniky z Tatry Kopřivnice. Během dvou dnů se podařilo sestavit rám, připevnit nápravy, pneumatiky a nalakovat podvozkovou část. Do prací se zapojí i další studenti, aby si tatru co nejdříve mohli vyzvednout silničáři z Trutnova.

Společnost ŠKODA AUTO pořádala 1.–3. 12. pro pedagogy středních škol s automobilním zaměřením seminář Elektromobilita, kterého se zúčastnili i naši učitelé Aleš Novák a Lubomír Krof. Seznámili se zde s činností, opravami a diagnostikou elektrických modelů ŠKODA Citigo iV, ŠKODA Superb iV plug-in hybrid a také s absolutní novinkou ŠKODA Enyaq iV. Získané poznatky budou implementovány do výuky technických oborů a jsou v souladu s koncepcí školy, ve které se chceme orientovat na oblast elektromobility.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA F. PALACKÉHO

Od 2. do 16. 11. byla naše škola krátce uzavřena a přešli jsme na distanční výuku. Žáci se vzdělávali prostřednictvím MS Teams. Učivo zvládali dobře, přesto jsou rádi, že se mohli vrátit zpět do lavic.

Co je kyberšikana? Máme právo říci na internetu, co se nám zlíbí? Na tyto i další otázky hledali odpovědi žáci 1. stupně v rámci besedy Šikanovaný panda Pavel.
Žáci 3. až 5. ročníku vyslechli přednášku Moje cesta na svět. Pod vedením lektorky Stránské si vyzkoušeli, jak je pro maminku v těhotenství náročné vykonávat některé běžné činnosti.

Žáci 2. stupně se zúčastnili přednášky Prevence neplánovaných těhotenství a Vztahy v kolektivu – vzájemná spolupráce. V listopadu proběhl 16. ročník Měsíce filmu na školách. Letos se zaměřil na roli médií v totalitní společnosti. Jakým způsobem vládnoucí režim využíval sdělovací prostředky? V rámci projektu zhlédli žáci on-line besedu s Janem Rumlem a film Tajné akce StB: Akce Alfa.

ZUŠ JANA MALÁTA

I naše škola prožívá v této komplikované a nelehké době pandemie zvláštní období. Od září, kdy jsme stačili uskutečnit jen Učitelský koncert, mimochodem velice povedený, s kladnými ohlasy, se v půlce října naše činnost zastavila a celý kolektiv pedagogů se věnoval distanční výuce. Nejvíce tato omezení zasáhla do příprav podzimních a předvánočních akcí, koncertů, které jsou a budou hlavní činností naší školy.

Této výjimečné situace jsme využili jinak. Vybavení tříd se doposud modernizovalo jen v oblasti PC a dílčími nákupy nejpotřebnějších věcí k výuce. Proto jsme tentokrát přistoupili k radikálnějšímu řešení. Nábytek a vybavení ve třídách už nesplňovaly potřeby jednotlivých oborů, a tak jsme přistoupili k jejich plošné výměně v celé škole.

Výsledek je perfektní, třídy se proměnily k nepoznání, což ocení nejen učitelé, ale hlavně žáci.

Teď už máme všichni jen jedno velké přání, aby se studium mohlo nerušeně roz-

víjet bez omezení, abychom pro vás mohli připravovat akce, koncerty, vystoupení, výstavy a jiné kulturní projekty, které nám teď tak chybí.

MATEŘSKÁ ŠKOLA F. PALACKÉHO

„Každý věnovaný dar, i ten nejmenší, je ve skutečnosti obrovský, je-li věnovaný s láskou". (Pindaros)

Bylo jisté, že letošní Vánoce budou trochu jiné, než jsme byli zvyklí. A budou vůbec?, ptali se mnozí. Vidíte, byly… A byly takové, jaké si je každý udělal, neboť „Ten, kdo nemá Vánoce v srdci, nenajde je ani pod stromkem". Všechno najednou šlo i bez velkých tlačenic v obchodech, bez bujarých oslav, vždyť přece Vánoce jsou hlavně o lásce.

I my v mateřské škole jsme si celé adventní období náramně užili. I přesto, že situace je stále náročná, přiletěl k nám vánoční anděl, posadil se na zahradě na dřevěný betlém a rozsvítil náš ozdobený stromeček. Tím odstartoval advent a s ním spojené veškeré radosti, tradice a zvyky. Týden nato nás navštívily samotné mocnosti pekelné, aby se přeptaly na všechny hříšníky a odměnily dobré duše. I přesto, že se letos nemohly konat u rodičů tolik oblíbené vánoční besídky, jsme s dětmi tvořily, zdobily, zpívaly a tančily. Děti potěšily rodiče přáníčkem či drobným dárečkem a nezapomněli jsme ani na stařečky v domovech pro seniory. Vyvrcholením veškerého dětského snažení byla bohatá nadílka ve třídách.

Děti, které nemohou navštěvovat MŠ, pokračují v distanční výuce.

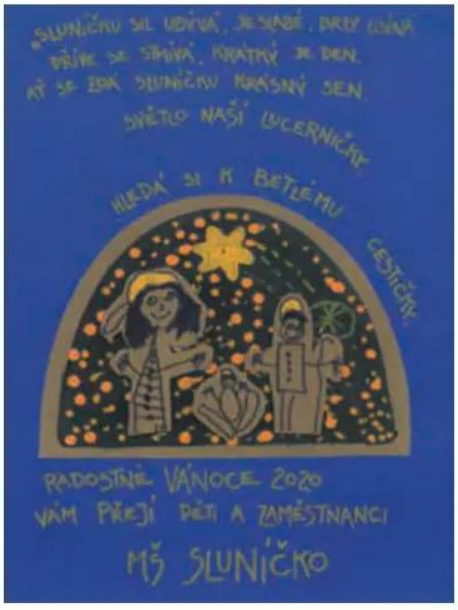
Závěrem chceme poděkovat za celoroční spolupráci všem institucím a především našemu zřizovateli za perfektní servis, podporu a komunikaci v tomto těžkém roce.

Přejeme všem v tomto vánočním čase radost a pohodu, a přestože život někdy (obzvláště nyní) není fér, stálý úsměv na tváři. Přejeme vám, ať Vánoce strávíte s těmi, které máte rádi a kteří mají rádi vás. Přejeme mnoho darů, ne těch hmotných, ale těch, které se nedají koupit – zdraví, lásku a štěstí.

MATEŘSKÁ ŠKOLA SLUNÍČKO

Prosinec je v plném proudu, přípravy na Vánoce vrcholí a my se s dětmi věnujeme vytváření dárečků pro své nejbližší. Každým rokem potěšíme rodiče vánoční besídkou, letos nám to bohužel pandemie koronaviru nedopřála. Ve volných chvílích zdobíme s dětmi zahrádku – za zmínku stojí stylový dřevěný betlém, keramické ozdoby zkrášlující vchody do tříd... Dárečky jsme se rozhodli vyrobit nejen rodičům, ale i těm, kteří to v této těžké situaci nejvíc potřebují. Perníkové těsto provonělo školku a děti zdobily perníčky pro seniory z DUHY, LDN a POHODY. I malá pomoc od dětí v této době může hodně znamenat. Co napsat na závěr? Za každým mráčkem vyjde sluníčko. Přejeme všem pevné zdraví a doufáme ve šťastný rok 2021!

Nutrie, lev a světluška

Výlety novobydžovských Sokolek se nesly ve znamení zvířátek. Opět se jim zázračně podařilo vecpat se do částečného rozvolnění vládního nařízení a hned, jak to bylo možné, uspořádaly pochod. Od nutrií až ke Lvu. Procházka to nebyla dlouhá, ani účastníků moc nebylo, přesto se jim setkání vyplatilo. Dozvěděly se velmi zajímavou informaci – narodila se Lilien, další vnučka jedné Sokolky. Počasí ten den přálo, pochutin pro nutrie bylo dost a témat k probrání ještě víc. A pak už se šlo na náměstí ke Lvu. Sedět u stolku ve čtyřech lidech nebyl problém. Na zhodnocení výletu jsme dorazily jenom čtyři…

V některých přírodních lokalitách můžete vidět světlušku větší, lidově svatojánskou mušku, od června do července v nočních hodinách a ještě za předpokladu suchého léta. A vida, světlušky, docela velké, jsou u nás v Bydžově vidět každým rokem začátkem studeného prosince. To se naše Sokolky krátce po setmění sejdou na náměstí a rozsvítí na sobě světelné řetězy. Potom se celý, houpavý, zářivý chumel vydá na 4kilometrovou procházku podél hlavní silnice. Je to připomenutí povinnosti být viděn ve tmě. Podle reakcí řidičů my tedy vidět jsme! Výlet byl zhodnocen u vynikající pizzy, a než jsme dorazily domů, měly jsme v nohách minimálně 8 km svižné chůze. S rouškou a v rozestupech.

Sokolky přejí čtenářům do roku 2021 hlavně zdraví!

Věrka Kubelka

DEJTE O SOBĚ VĚDĚT!

Chystáte v roce 2021 kulturní, sportovní či jinou akci?
Napište nám o ní – zpravodaj@novybydzov.cz
Zařadíme ji do turistického zpravodaje!

NOVOBYDŽOVSKÝ
TURISTICKÝ ZPRAVODAJ
2021

Dopis Ježíškovi

I v letošním roce mohly děti z Bydžova a okolí zanechat svoje dopisy Ježíškovi ve schránce umístěné u betléma na náměstí. Mnohé této skvělé možnosti s radostí využily.

NOVOBYDŽOVSKÁ NEMOCNICE INFORMUJE

Vážení a milí čtenáři,

ráda bych v závěru roku napsala něco pozitivního a povzbudivého z naší nemocnice v Novém Bydžově. I přesto, že tento rok byl náročnější pro přítomnost covidové infekce, je mnoho dobrých věcí, které stojí za povšimnutí. Je všeobecně známé, že každý náročný úkol, který stojí před námi, nás nutí k podání maximálního výkonu, lepší spolupráci a kolegialitě. Mě těší, že to takto letos bylo i tady.

Po celý rok 2020 občany i zdravotníky bohužel velice nevybíravě zasáhla a svazovala covidová pandemie. Všichni tady v nemocnici děláme maximum pro to, aby nás působení nového viru co nejméně negativně zasáhlo. I když covid není soupeř lehký, není dobré ho přeceňovat a kapitulovat. Přibývá v tomto roce více infekčních nemocných, ani zdravotníkům se toto onemocnění nevyhýbá.

Personální nouze z důvodu nemoci pak s sebou nese i omezování ostatních provozů. Každý dle svých možností, schopností a sil pomáhá všude tam, kde je potřeba, často mimo své mateřské pracoviště. Práce zdravotníků je pak v infekčních podmínkách mnohokrát náročnější, kdy je nutné dodržovat přísná hygienická pravidla. Pomoc přišla i ze strany brigádníků, studentů či armády.

Zaměstnancům nemocnice, kteří zvládli tuto náročnou, novou situaci, ale i těm, co přišli pomoci, patří veliký obdiv a dík!

Tento rok nám ale covid neukradl celý. Velice pozitivně vnímám fakt, že se podařilo v naší nemocnici zrealizovat mnoho plánovaných akcí, které jsou pro ni velkým přínosem.

Rozsáhlejší akcí bylo zateplení a výměna oken na budově F, kde v současné době mají zázemí provozní oddělení, informační technologie, zdravotnická záchranka, psycholog, dietní sestry, epidemiologická sestra, sociální pracovnice.

V budově LDN A (bývalá chirurgie) je v tuto dobu již dokončena rekonstrukce prostor bývalé chirurgické ambulance a rentgenu. Tato část budovy bude využita jako ordinace pro dva praktické lékaře a pro plicní ambulanci.

Ve dvou budovách (LDN B – budova B a v budově C, což je interna, rehabilitace, části lůžkové i ambulantní, laboratoře a rentgen), probíhají závěrečné práce týkající se vybudování centrálního rozvodu kyslíku. Jak je právě tato investice důležitá, se ukázalo v současné době, kdy pacientů potřebujících v léčbě kyslík výrazně přibylo.

V budově C se zlepšil komfort pro pacienty novými rozvody pro datovou síť a pro společnou televizní anténu.

V rámci celé nemocnice jsou průběžně dovybavovány interiéry jednotlivých pracovišť. Lůžková oddělení LDN, interna i rehabilitace oceňují nové dezinfektory podložních mís. Pro pacienty i personál jsou velkým přínosem nové, elektrické polohovací postele, stolky k lůžku, zvedáky, skříně, židle, jídelní stoly. Pro zaměstnance se obnovuje vybavení pracoven sester i lékařů, zakoupeny byly šatní skříně pro zaměstnance.

Nově, moderně a nadstandardně je vybaveno rehabilitační oddělení. Letošním rokem dochází k dokončení realizace projektu IROP. Toto oddělení, i díky tomu, má velice nákladné a moderní robotické přístroje, přibylo zcela nové spektrum fyzikální terapie. Stávající vybavení bylo obnoveno a doplněno novými moderními přístroji. Jako příklad mohu uvést robota nejcennějšího, pro nácvik chůze a cvičení dolních končetin, dále dva robotické systémy pro cvičení horních končetin. Máme tu antigravitační trenažér chůze, nové závěsné systémy pro cvičení a motodlahy. Pracujeme s vysokovýkonným laserem, rázovou vlnou, elektroléčbou s ultrazvukem, magnetoterapií a kryo i termoterapií. Zcela nové jsou cvičební posilovací stroje řízené počítačem, na cestě je kombinovaný přístroj pro vertikalizaci a mobilizaci, určený pro těžké, nepohyblivé pacienty a dále přístroj pro vyšetření a léčení poruch stability. Vodoléčba je kompletně vybavena, včetně bazénu na cvičení.

Jak vidíte, vybavení máme na rehabilitaci nové a špičkové, trápí nás však v současné době nedostatek fyzioterapeutů.

Interna má zcela nový elektrokardiograf – EKG a oxymetr, čističky vzduchu, k použití v infekční ambulanci či na pokojích, kde jsou i nové oddělovací závěsy.

Jak vidíte, není těch pozitivních věcí málo. Nemocnice se postupně modernizuje. Nejde samozřejmě hned vše, ale v dalším plánu je například zateplení a výměna oken budovy kuchyně, polikliniky a vrátnice, včetně vjezdu do nemocnice a komunikací v areálu. Pokračuje revitalizace krásného nemocničního parku.

Jsem velice ráda, že se nám v bydžovské nemocnici daří držet alespoň současný rozsah péče. Samozřejmě, že i díky podpoře celé ON Jičín a. s. V rovnováze tu jsou a vzájemně se doplňují akutní lůžka interny a rehabilitace s následnou péčí (LDN). Vážíme si výborné spolupráce se zdejší chirurgickou ambulancí. Fungují ambulance interní s odbornými poradnami, rehabilitační a lékařská pohotovost pro dospělé pacienty. Nedílnou a důležitou součástí je samozřejmě laboratoř a rentgen s ultrazvukovým pracovištěm. K dispozici je v nemocnici i sociální pracovnice, psycholožka, epidemiologická a dietní sestra, nutriční terapeut, oddělení informačních technologií. Pokud je třeba něco opravit, dovézt, rozvést, aby tu bylo teplo, je tu s námi připraveno provozně technické oddělení. S mimořádným nasazením a vstřícností pracuje i náš úklid. Nemocnici střeží na vrátnici a kontakt s okolním světem udržují naše spojovatelky. Kontakt s vámi v nemocnici při přijetí a spoustu dalších úkolů zajišťují naše milé pracovnice v přijímací kanceláři. Všem dohromady, pacientům i zaměstnancům výborně vaří naše kuchyně, která se též postupně modernizuje. Myslím, že to vše není v současnosti málo a každý zaměstnanec je v celém tomto celku důležitým prvkem. Všem tedy za obětavou práci děkuji a vám čtenářům přeji, abyste měli štěstí, byli spokojení, zdraví a měli okolo sebe hodně přátel a dobrých lidí.

Odolávejte všemu negativnímu, nenechte, aby to škodilo vašemu zdraví! Je známo, že spokojený, vyrovnaný člověk je více odolný vůči jakémukoliv onemocnění, infekční nákazy nevyjímaje.

Přeji klidné Vánoce a krásný nový rok 2021 vám všem!

MUDr. Jana Kolářová
primář RHB oddělení, ON Jičín a.s.,
lékařský náměstek pro nemocnici N. Bydžov

ČPP SERVIS JE TU PRO VÁS

V naší kanceláři vám rádi sjednáme

ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ PRO VÁS A VAŠE DĚTI
POJIŠTĚNÍ MAJETKU A ODPOVĚDNOSTI
POVINNÉ RUČENÍ, HAVARIJNÍ POJIŠTĚNÍ
CESTOVNÍ POJIŠTĚNÍ
HYPOTEČNÍ ÚVĚRY
ÚVĚRY NA BYDLENÍ
STAVEBNÍ SPOŘENÍ
DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ

NOVĚ OTEVŘENO KAŽDÝ DEN

PO	09:00 – 17:00	
ÚT	09:00 – 12:00	13:00 – 16:00
ST	08:00 – 15:00	
ČT	09:00 – 12:00	13:00 – 16:00
PÁ	08:00 – 15:00	

Kancelář:
9. května 6
CHLUMEC NAD CIDLINOU
(vedle Penny marketu)

Zastavte se nebo si sjednejte schůzku na telefonu
737 915 743, 775 905 368
nebo 604 298 541

TĚŠÍME SE NA VÁS

ČPP SERVIS

Obchod se sportovním vybavením

SPORT U Klozáka

Masarykovo náměstí 1144, Nový Bydžov

otevřel svůj E-SHOP – www.sportuklozaka.cz

Pomáháme obětem trestných činů

Stali jste se vy nebo někdo z vašeho okolí obětí trestného činu? Potřebujete informace o vašich právech, o průběhu trestního řízení či jen psychickou podporu? Od toho jsme tu my! Občanská poradna v Hradci Králové je vám plně k dispozici.

Najdete nás na adrese:

Třída ČSA 543, Hradec Králové (naproti Adalbertinu)

Pro koho jsou naše služby určeny?

Občanská poradna je určena lidem, kteří se ocitli v tíživé životní situaci nebo jsou takovou situací ohroženi. Pomáháme těm, kteří si nemohou z problémů pomoci sami například z důvodu vysokého věku, zdravotních problémů, nedostatku financí, znalostí nebo dovedností apod. Poradenství je bezplatné a může se týkat oddlužení, problémů v rodině, v zaměstnání, s bydlením, reklamací, sociálních dávek a také trestných činů.

S jakými situacemi se při pomoci obětem trestných činů nejčastěji setkáváme a s čím vám můžeme pomoci?

Spektrum situací je opravdu rozsáhlé. Dá se říci, že co případ, to jedinečný problém. Oblasti, ve kterých poradenství poskytujeme, bychom mohli rozdělit do čtyř kategorií – vymáhání náhrady škody, pomoc obětem domácího násilí, trestní řízení a psychická podpora. Naše pomoc je komplexní. Zahrnuje jak poskytování právních a jiných informací, tak i psychickou podporu a případný doprovod k dalším institucím.

Rychlý kontakt pro pomoc obětem trestných činů

Telefon: 734 734 818, e-mail: ophk@ops.cz, FB: Občanská poradna Online
skype: Občanské poradenské středisko

Provozní doba

pondělí, čtvrtek 8–18 hodin
úterý, středa 8–15 hodin

OBČANSKÉ PORADENSKÉ STŘEDISKO, o. p. s.

JDE TO I BEZ SNĚHU !

U trati, v ulici Na Svépomoci, se zásluhou manželů Menclových po roce opět usmívají milí sněhuláci (a taky jedna malá holčička).

Jak na Nový rok, tak po celý rok, aneb ve zdravém těle zdravý duch

Zdravím vás, moji milí. Když jsem se zamýšlela, čím začít v novém roce, napadla mě tato pořekadla: Jak na Nový rok, tak po celý rok, Ve zdravém těle, zdravý duch, Jaká mysl, takové tělo.

Zvu vás k novoroční hře propojení těla a mysli. Mám pár podnětů, jak si zpestřit své každodennosti a tím báječně procvičit obě mozkové hemisféry, vytvořit mnoho nových synapsí v mozku, oprášit dvousměrnou cestu nejen z mozku do těla, ale především z těla do mozku. Obnovit spojení se svým tělem, s jeho buněčnou inteligencí.

Propojení těla a mysli

Podívejme se nejprve na mysl – mozek. Náš mozek má levou a pravou hemisféru.

Jaké funkce se připisují jednotlivým hemisférám?

V levé hemisféře jsou především funkce, jako je analytické myšlení, matematickologické schopnosti, řečové schopnosti, vědecké uvažování, psaní, počítání, motorické reakce, pojem o čase atd.

V pravé hemisféře jsou především funkce: celostní myšlení, intuice, sluchové vjemy, představivost, tvořivost, hudba a umění či denní snění.

Již staří Egypťané si všimli, že levá hemisféra ovládá pravou stranu těla, zatímco hemisféra pravá ovládá levou.

Zajímavost – toto zkřížení začíná těsně pod mozkem, tzn. pravá hemisféra ovlivňuje levé oko a opačně.

Pozdější výzkumy ale ukázaly, že mozek není takto striktně funkčně rozdělený. Obě hemisféry spolu úzce spolupracují, a dokonce při poškození dokáže jedna část mozku přebrat funkci té druhé. Někdy pracují obě hemisféry současně.

Zajímavost – levá hemisféra se specializuje na zachytávání zvuků, která tvoří slova, a pracuje na složení slov. Zatímco pravá hemisféra je citlivější na emoční styl řeči, na intonaci a důraz, jak mluvíme.

Zůstaňme při představě, že pravá hemisféra ovládá levou stranu našeho těla a levá hemisféra jeho pravou část, a uvědomme si, že tyto cesty jsou dvousměrné, tzn. impulzy běží z mozku do těla, ale i z těla do mozku. A protože víme, že náš mozek a naše přesvědčení řídí celé tělo, a když vezmeme v potaz zjednodušené informace viz výše, začíná být jasné, že by bylo dobré mít dostatečně prokrvené, protrénované, zapojované, vytížené, zaměstnávané obě hemisféry stejně. Přijde vám to taky logické?

Jenže jak to v životě je? Jedna mozková hemisféra je neustále přetěžovaná a té druhé se naopak nedostává. Představte si přetíženou část mozku jako podrážděnou, unavenou ženu. Jak se taková žena chová? Je vzteklá, nevrlá, protivná, vzpurná, výbušná, někdy až zlá, netrpělivá, v napětí. Je

jasné, že takováto žena (mysl) není schopná v klidu rozhodovat v náš prospěch, v prospěch celého těla. Co takové ženě pomůže? Potřebuje ulevit od všech těch činností, které se na ni neustále hrnou.

Vraťme se zpět k mozku. Pokud jsme praváci, děláme většinu věcí pravou rukou a tím neustále dráždíme, nutíme, zaměstnáváme levou část mozku, ta je díky těmto stimulům z těla přetěžovaná, přeinformovávaná, předrážďovaná. Leváci to mají samozřejmě opačně. Mám pro vás pozvánku na pár jednoduchých hravých cvičení, jak potrénovat mysl, ulevit té přetížené hemisféře a poladit si to v hlavě a hlavně propojit to s tělem. Ať to není jen teoretizování, ale ať se těch hrátek účastní celé tělo.

Pojďme si hrát

Začněme v jednoduchých každodennostech používat opačnou ruku, než jsme byli doposud zvyklí. Ať začnou častěji, než je u vás obvyklé, běhat impulzy z těla do opačné strany mysli.

Učešte si vlasy opačnou rukou, než jste zvyklí. Zábava, že? Vyčistěte si zuby opačnou rukou, než jste zvyklí. Jak to jde? Bavíte se stále? To je dobře... Vezměte si lžíci do opačné ruky a snězte polévku nebo zákusek. To je velká legrace. Vezměte si opačně příbor (nůž i vidličku) a prozkoumejte, jaké to je, ukrojit si kousek masa, brambory nebo knedlíku tou druhou rukou, než jste zvyklí. Stává se vám z jídla hra na honěnou? Při mytí nádobí vezměte handřičku, houbičku, drátěnku do druhé ruky. To docela jde, že? Utírejte prach opačnou rukou. To už je vůbec brnkačka!

Přistupujte k těmto novinkám jako ke hře, berte to jako zábavu. Že se budete při jídle cítit nemotorní a budete jíst 2x déle než obvykle? No a co? Vždyť jíst se má pomalu, ne? To, že se u česání vlasů budete cítit jako leví? Vždyť je to zábava, je super se sám sobě umět zasmát a nebrat sám sebe zase až tak vážně. Přinese nám to do života víc lehkosti, hravosti, nadhledu, uvolnění a radosti a to vše jde ruku v ruce se zdravím.

Věřím, že nápadů, co udělat opačnou rukou, budete mít čím dál víc. Hrajte si, trénujte své tělo i mysl v nových dovednostech. Ulevíte tím své přetížené části mozku, která se vám časem odvděčí větším klidem, zlepší se vám koordinace, tím i vaše stabilita; tohle vyladění má dalekosáhlé účinky na celé tělo i na psychiku. Ale, prosím vás, nevěřte mi, prozkoumejte to a udělejte si svou vlastní zkušenost. Jo – a napište mi, jak to jde!

PS: Mám pro vás ještě jednu hru, hru na spolutvoření. Píšu příspěvky do Novobydžovského zpravodaje už víc než dva roky. Staňte se se mnou spolutvůrci. Piště i vy mně. Udělejme z toho dvousměrnou cestu. Já píšu vám, vy píšete mně. Napište mi, který článek se vám líbil, které doporučení bylo pro vás na míru. Napište mi, co byste chtěli z mého soudku služeb za rady, typy, doporučení si přečíst na stránkách tohoto časopisu. Prostě – zapojte se! Můžete mi psát na e-mail: jol.novotna@live.com nebo mi můžete napsat dopis a poslat ho poštou, případně pište do redakce zpravodaje a Honza Skalický mi zprávy předá. Děkuju a těším se na vaše zprávy. Jsem zvědavá, kolik z vás je akčních a zúčastní se i této hry se mnou.

Přeji vám i sobě, ať se plní naše přání, touhy a sny, ať je naše mysl i tělo v klidu, míru a lásce ve spolupráci.

S láskou **Jolana Novotná**
cvičitelka těla i mysli

Autorka článku Jolana Novotná – pohybová specialistka, lektorka ve škole pánevního dna Renaty Sahani, absolventka fyzioterapeutické školy Spiraldynamik LEHRGANG BASIC. www.jolananovotna.cz

SPOUSTU CVIČEBNÍCH LEKCÍ, PŘEDNÁŠEK A JINÝCH INSPIRACÍ i zdarma naleznete na

na www.pohyboteka.cz,

www.jolananovotna.cz

S **HONZOU SKALICKÝM** NEJEN O ZPRAVODAJI

Honzu, redaktora Novobydžovského zpravodaje zná každý, kdo je alespoň občasným čtenářem tohoto časopisu. Pravidelně vede rozhovory s lidmi, kteří se v našem městě podílejí na veřejném životě, něco místním přinášejí nebo naopak šíří věhlas rodného Nového Bydžova za jeho hranicemi. Honza je zkrátka bydžovský patriot každým coulem.
A tak přišel čas, aby se čtenáři našeho „plátku" také dozvěděli něco z jeho životního zákulisí. Táže se Marcela Česáková.

Honzo, jak dlouho jsi vlastně redaktorem Novobydžovského zpravodaje?

První „můj" zpravodaj vyšel 14. března 2003. Vzpomínám si, že to bylo ve stejné době, kdy se po dlouhé pauze znovuotevřelo naše Jiráskovo divadlo. Zpravodaj tehdy vycházel jednou za dva měsíce a byl černobílý.

Co k rozhodnutí stát se redaktorem vedlo?

Dostala se ke mně tenkrát informace, že s redaktorováním končí pan Prokop, vedoucí muzea, který se chce naplno věnovat přípravě knihy o našem městě. Moc jsem stál o to, tuhle funkci po něm převzít.

Těsně po revoluci roku 1989 jsme s partou kamarádů „na koleně" připravovali časopis Novobydžovské echo. Byla to krásná práce, která mě opravdu bavila a naplňovala. Proto jsem neváhal ani vteřinu a příležitost „chytil za pačesy". Zašel jsem na radnici, kde mě přijala jedna hodná paní tajemnice, s kterou jsme si plácli – no, a bylo to…

Jak zmiňuješ v předešlé odpovědi, redaktorské zkušenosti jsi měl již z dřívější doby – pověz nám o tom něco.

Ano, práce na Novobydžovském echu mně přinesla dosud nepoznanou radost. Nadšeně jsme na jeho stránkách bojovali proti „starým strukturám", proti zažitým socialistickým zvyklostem, před volbami jsme nabádali čtenáře, ať nevolí komunisty. Pokládal jsem tehdy za svoji povinnost šířit myšlenky a názory, které mně připadaly správné. Vzpomínám na tu dobu rád; byli jsme mladí, nadšení, plní ideálů a radostného očekávání. Bylo to čisté a upřímné.

Co považuješ za svůj největší redaktorský úspěch?

Největší úspěch? Určitě těch nějakých 160 čísel zpravodaje, která jsem doposud měl tu čest pro čtenáře připravit. Radost mám také z toho, že se v roce 2012 povedlo udělat z dvouměsíčníku měsíčník; zpravodaj tak může pružněji reagovat na dění ve městě a přinášet kupříkladu i aktuálnější pozvánky na akce všeho druhu. A lépe plní i funkci jakési bydžovské kroniky. V neposlední řadě považuji za velký úspěch to, že se nám náš časopis letos krásně vybarvil! A neodpustím si ještě jedno chlubení – Novobydžovský zpravodaj získal v roce 2017 ocenění Nejlepší městský zpravodaj Královéhradeckého kraje, a to hned v prvním ročníku soutěže! Jsem na „své dítě" hrdý.

Jsi také výtvarník – přibliž čtenářům trochu tuhle profesi.

Malování „na plný úvazek" se věnuji od roku 1990. To, co snad trochu ovládám, se snažím uplatňovat i při své práci na zpravodaji. Od roku 2015 se starám nejen o obsah, ale i o jeho grafickou podobu. Pomyslné žezlo redakčního grafika mně tehdy předal Kubík Strnka, který tuhle práci dělal dlouhých deset let. Byli jsme skvělý tým, perfektně jsme se doplňovali a při přípravě zpravodajů jsme užili mj. i spoustu legrace. Když odcházel, moc mě to mrzelo. Jsem mu vděčný za předání zkušeností a trpělivé vysvětlování všeho, co jsem, jako nový redakční grafik, potřeboval znát a vědět.

A ještě jednu věc bych tu rád, v souvislosti s mým malováním, zmínil – před pár lety vznikl Novobydžovský strašidelný park, kde jsou umístěny tabule s bydžovskými strašidly. Pokládám si za čest, že mně bylo umožněno tato stvoření pro bydžovské děti (a nejen pro ně) namalovat.

Před lety jsem Tě viděla v roli režiséra a musím přiznat, že to byl pro mě zážitek – profesionál každým coulem – zvučný, kritický, důrazný. Chystáš se v budoucnu s divadlem pokračovat?

Svoje divadelní období, které dnes považuji za uzavřenou kapitolu, jsem si moc užíval. Začalo to ještě před revolucí, kdy mě Pavel Klepač oslovil s nabídkou zahrát si v jeho hře Sněhurka a 40 loupežníků (40 loupežníků = sovětští okupanti). Diváci se bavili a my byli nadšení, jak „bojujeme" proti režimu. Pak mě napadlo napsat pro náš soubor DDT (Dospělých dětí tyjátr) hru. Byla ve verších a jmenovala se Miluščin ideál, potom následovaly další; do některých jsem složil i písničky. Chopil jsem se i režírování. O pár let později se stala součástí souboru i kapela Total Randall. Hráli jsme v sálech vesnických hospod, kde divadelníci naposledy vystupovali před mnoha desítkami let. Co se vybralo na vstupném, to jsme na místě propili. Vše skončilo, když kluci dostudovali, nastoupili do zaměstnání, založili rodiny…

Po dosti dlouhé době jsem se k divadlu vrátil – s několika kantorkami jsme dali dohromady soubor Učitelky hrají dětem. Sehráli jsme několik mých her, které jsem i režíroval.

Rád na svoje koketování s Thálií vzpomínám, byla to zábava vskutku královská.

Po mých hrách, které má v nabídce agentura DILIA, občas sáhnou divadelní soubory z nejrůznějších koutů republiky. S hrou Zamordování hraběte Schwarbrechta se DS Škytafky z Aše dostal v roce 2011 dokonce až na prestižní přehlídku Jiráskův Hronov.

Pověz, co pro Tebe znamená město Nový Bydžov?

Moji velkou lásku. Nedám na Bydžov dopustit, mám to tady rád a neumím si představit, že bych žil jinde.

Snažím se jeho krásy a jeho kulturní či sportovní život propagovat už pět let v Novobydžovském turistickém zpravodaji. Upřímně se raduji z každé opravené ulice, z každého nového domu, nové omítky, upraveného záhonu…

Ale nejsem jen nekritickým občanem – je spousta věcí, které mně vadí, o to víc, že mám tohle město tak rád. Ještě je tady stále dost rozbitých chodníků, často špína, nepořádek, neupravená zeleň. Nelíbí se mně naše „asfaltové" náměstí, proměněné zčásti v asijské tržiště a třeba i poničené, nevzhledné autobusové zastávky U Hvězdy. Ostudný je stav Hurychovy vily, bývalého kina, obytných domů koželužny… Jsem smutný ze všech těch špinavých a zanedbaných domů, z opuštěných nevzhledných obchodů. Velmi mně vadí i ty výtržnosti nezřídka tropící hordy podivných lidí, tak často okupující lavičky v centru. A těch aut, co Bydžovem denně projede!

Naštěstí jsem optimista – pevně věřím, že se postupně všechno spraví.

A co Ty a koníčky?

Mým největším koníčkem jsou vnoučata. Máme čtyři, a je to partička k pohledání! Snažím se co nejvíc si jich užívat, dokud jsou ve věku, kdy ještě o dědečka stojí. No a pak kolo! Rád šlápnu do pedálů a vyrazím po blízkém i vzdálenějším okolí. Kochám se krásami přírody, klidem malebných vesnic, rád se zastavím na „jedno orosené", sedím, jen tak koukám a je mně blaze. A turistika – každý víkend, pokud to počasí dovolí, vyrážíme s manželkou na túry. To vše je opravdový balzám na nervy. A ono je koníčkem popravdě i to malování a redaktorování. Napadá mě – jsem vlastně šťastný člověk!

Honzo, chtěl bys dodat něco na závěr?

Ano, chtěl – jedno obrovské poděkování všem, kteří mě na mé redaktorské cestě provázejí, kteří mně pomáhali a pomáhají. Lidičky – bez vás by to vůbec nešlo! DĚKUJI!!!

Nová kancelář ČMSS a. s.

KATEŘINA ZRZAVÁ

U Kopečka 541, Nový Bydžov.
Tel. 724 708 794

Provozní doba:
čtvrtek 9–17 hodin
pátek 9–17 hodin
sobota 9–12 hodin
ebo dle telefonické dohody

LET'S®
HOME
REALITNÍ KANCELÁŘ

OCENĚNÍ NEMOVITOSTI ZDARMA

VOLEJTE

- realitní služby
- právní pomoc
- finanční produkty a pojištění
- vyklízecí a stěhovací služby

Lukáš Buček
realitní makléř v Novém Bydžově
+420 739 505 058
bucek@letshome.cz

Třída Čsl. armády 45, Nový Bydžov
www.letshome.cz

pobočky
NOVÝ BYDŽOV
NYMBURK
PRAHA

REDAKCE NOVOBYDŽOVSKÉHO ZPRAVODAJE PŘEJE VŠEM VĚRNÝM ČTENÁŘŮM A NEJEN JIM ÚPLNĚ OBYČEJNÝ ROK 2021!

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ ■ Číslo 1/2021 vyšlo v Novém Bydžově 22. 12. ■ Měsíčník vydává Město Nový Bydžov, Masarykovo náměstí 1, IČ: 00269247, pod evid. číslem MK ČR E 21679, jako periodický tisk územního samosprávného celku města Nový Bydžov ■ Odpovědný redaktor, inzerce a grafická úprava Jan Skalický (tel. 732 701 775) ■ Jazyková úprava Mgr. Helena Müllerová ■ Distribuce a předplatné Pavlína Vlasáková, DiS. (tel. 495 703 988) ■ Tisk V&H Print Hlávko s. r. o. Nové Město nad Metují ■ **Cena předplatného pro rok 2021 je 316 Kč včetně poštovného** ■ Cena čísla 15 Kč ■ Příspěvky jsou přijímány na e-mailové adrese **zpravodaj@novybydzov.cz**. ■ Na zveřejnění zaslaného příspěvku nevzniká právní nárok. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení nebo úpravy článků bez konzultace s autory. ■ **UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA JE VE ČTVRTEK 14. LEDNA.**

KALENDÁŘ SVOZU ODPADU V ROCE 2021

LEDEN						
po	út	st	čt	pá	so	ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

ÚNOR						
po	út	st	čt	pá	so	ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

BŘEZEN						
po	út	st	čt	pá	so	ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

DUBEN						
po	út	st	čt	pá	so	ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

KVĚTEN						
po	út	st	čt	pá	so	ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

ČERVEN						
po	út	st	čt	pá	so	ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

ČERVENEC						
po	út	st	čt	pá	so	ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

SRPEN						
po	út	st	čt	pá	so	ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

ZÁŘÍ						
po	út	st	čt	pá	so	ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ŘÍJEN						
po	út	st	čt	pá	so	ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

LISTOPAD						
po	út	st	čt	pá	so	ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

PROSINEC						
po	út	st	čt	pá	so	ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

30.09.2021 - ukončení MESOH roku 2020/21

01.10.2021 - začátek MESOH roku 2021/22

tel.: 495 490 316 web: http://ts.novybydzov.cz

svoz směsného komunál. odpadu

svoz tříděného odpadu v pytlích

svoz sběrných míst a firem

ZIMNÍ HOUBY BYDŽOVSKÝCH LESU

Zimní houbaření není ani zdaleka tak oblíbené, jako letní nebo podzimní. Je to ale škoda, protože právě zimní houby vynikají pikantní chutí, jsou snadno rozpoznatelné (proto nehrozí riziko otrav) a dají se najít bez větší námahy. Téměř všechny jsou totiž dřevokazné, takže rostou na odumřelých stromech nebo pařezech. A navíc jim na rozdíl od hřibovitých hub nevadí, ani když přejdou mrazem.

Vánoční houba

Pravou zimní houbou je penízovka sametonohá (Flammulina velutipes), rostoucí od října do jara na pařezech a kmenech listnáčů, zvláště na vrbách, kde tvoří husté trsy medově žlutých kloboučků s tenkými, tmavě sametovými třeni. Je to houba jedlá a chutná, kterou lze používat v různých úpravách. Pro neobvyklou dobu výskytu ji náš známý mykolog František Smotlacha nazýval „vánoční houbou".

A jak si nalezené penízovky upravíme? I smaženice z penízovky sametonohé je chutná. Zvláště si však pochutnáme, použijeme-li je k přípravě polévky nebo omáčky; i tradiční houbový „kuba" chutná mnohem lépe, je-li připraven z čerstvých penízovek nežli ze sušených hub. Rozemeleme-li plodničky na masovém strojku, můžeme si z nich připravit chutné karbanátky.

Penízovka sametonohá obsahuje účinný flammulin, který se používá při léčení nádorových onemocnění, cukrovky, slinivky břišní, při ekzémech a upravuje stav po prodělaném srdečním infarktu.

Chutná hlíva

Vedle nejotužilejší penízovky sametonohé roste na podzim a v zimě na chráněných místech pařezů a kmenů listnatých stromů hlíva ústřičná (Pleurotus ostreatus). Její masité, často střechovitě nad sebou rostoucí plodnice se připravují na různé způsoby. Trsy plodnic sbíráme vždy celé, bez ohledu na to, zda jsou v trsu ještě malé klobouky. Drobně rozkrájené třeně použijeme pod maso k dušení, do polévek i karbanátků. Kloboučky lze smažit jako řízky (přírodní nebo obalované, doba smažení je max. 3–4 minuty po každé straně). Vynikající je hlíva ve smetanové omáčce, osvědčené a oblíbené je nakládání hlívy se zeleninou.

Jidášovo ucho

Ucho Jidášovo (Hirneola auricula-judae) není pravá zimní houba, protože se s ní můžeme setkat i v létě. Za mírné zimy jí však bývají doslova obsypány odumřelé i živé větve a kmínky bezu černého, někdy i trnovníku akátu. Plodnice jsou 3–6 cm velké, miskovité, uchovitě zprohýbané, bokem k dřevu přirostlé. Tato jedlá houba je oblíbena zejména v Číně a na Novém Zélandu, kde z ní připravují saláty a přílohy.

1

2

3

4

5

6

7

1 Pro penízovku sametonohou je typický syté žlutooranžový a mírně lepkavý klobouk, světle žluté lupeny a kaštanově sametový třeň.

2 Plodnice penízovky můžeme sbírat i zmrzlé, i pod sněhem, ale dužnina musí být bíložlutá.

3 Penízovky sametonohé lze někdy na jednom místě nasbírat i několik kilogramů.

4 Hlíva ústřičná svým tvarem připomíná lastury mořských mlžů ústřic.

5 Zasněžené plodnice hlívy ústřičné.

6 Plodnice ucha Jidášova mohou zcela vyschnout, nebo zmrznout a v příznivých podmínkách opět oživnou.

7 Vzhledem ke zvláštnímu tvaru nelze ucho Jidášovo zaměnit s jinou naší houbou.

text: **Ladislav Drahokoupil**, foto: **Zdeněk Drahokoupil**